

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΡΟΒΙΩΝ

1. Μέλος Δ.Σ. Α.Σ. Ροβιών

Ποιος είναι ο σημαντικότερος λόγος(με ποιο κριτήριο) που επιλεχτήκατε σε αυτή τη θέση;

Ο σημαντικότερος λόγος είναι το μορφωτικό μου επίπεδο και η εμπειρία που έχω.

Πότε ιδρύθηκε ο Α.Σ. και για ποιο σκοπό;

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1978. Για να αγοράζουν από κοινού οι συνέταιροι φάρμακα , λιπάσματα και ότι χρειάζονταν για την καλλιέργεια. Στην συνέχεια για την από κοινού συγκέντρωση , επεξεργασία, συσκευασία και εμπορία της ελιάς.

Πόσα μέλη έχει ο Α.Σ. σήμερα;

Περίπου 130 μέλη.

Ποια είναι τα προϊόντα που συσκευάζεται και εμπορεύεστε;

Είναι κυρίως επιτραπέζιες ελιές (Κονσερβεολιά, ελιά Καλαμών και λίγες Δαμασκηνοελιές) ολόκληρες ή τεμαχισμένες, γεμιστές ελιές, πάστα ελιάς και ελαιόλαδο.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Συνεταιρισμού σήμερα;

Προτεραιότητα μας είναι καταρχάς να μπορέσουμε να επιζήσουμε,(με την έννοια να αντέξουμε τον ανταγωνισμό), να μπορούμε να πληρώνουμε τους εργαζόμενους μας και τα έξοδά μας, να παρέχουμε υπηρεσίες προς τα μέλη, η καλή πορεία και τέλος το κέρδος, αλλά όχι το τεράστιο κέρδος, όπως είναι ο στόχος των ιδιωτών. Μας ενδιαφέρει να πάρουμε την παραγωγή των μελών μας σε μια καλή τιμή, να την επεξεργαστούμε, να την πουλήσουμε σε καλή τιμή.

Ποια είναι τα ρίσκα και ποια τα οφέλη που μπορεί να έχει ένα μέλος του Συνεταιρισμού;

Οφέλη: πάντα θα πάρει την καλύτερη τιμή που υπάρχει για τον καρπό του, ενώ το ρίσκο είναι ότι κάποια στιγμή μπορεί να κλείσει ο συνεταιρισμός και να χάσει τα χρήματα της παραγωγής που παρέδωσε, αν δεν εξοφληθεί δηλαδή η παραγωγή.

Ποιες οι σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίσατε την τελευταία δεκαετία;

Τα προβλήματα που προέκυψαν από τα καιρικά φαινόμενα, που έκαναν ζημιά στις καλλιέργειες και μείωσαν την παραγωγή. Το Μάρτιο του 2020 ο παγετός έβλαψε την ανθοφορία της ελιάς και το καλοκαίρι του 2021 οι πυρκαγιές έκαψαν αρκετά δένδρα κι έτσι περιορίστηκε η παραγωγή, με αποτέλεσμα να υπάρχει ανάγκη αναζήτησης

αγοράς καρπού από τρίτους. Άλλα προβλήματα προέκυψαν από τον Covid και τον πόλεμο στην Ουκρανία που περιόρισε τη ζήτηση της τυποποιημένης ελιάς.

Στη δεκαετία της οικονομικής κρίσης και της ύφεσης στην Ελλάδα αντιμετωπίσατε προβλήματα;

Όχι ιδιαίτερα γιατί το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής το πουλάμε σε χώρες της Ευρώπης, όπως είναι η Γαλλία, η Γερμανία, Αγγλία και η Νορβηγία.

Σε τι ποσοστό συμμετέχουν στον Συνεταιρισμό οι ελαιοπαραγωγοί της περιοχής;

Είναι όλοι σχεδόν όλοι μέλη εκτός από κάποιους που διαφώνησαν και αποχώρησαν. Εκείνο που μετράει είναι η ποσότητα της παραγωγής.

Υπάρχει η δυνατότητα αύξησης της ποσότητας της ελιάς που επεξεργάζεστε και εμπορεύεστε, από τα μέλη ή από αλλού;

Υπάρχουν μικρά περιθώρια αύξησης της παραγωγής από τις καλλιέργειες των μελών, βελτιώνοντας τις συνθήκες παραγωγής, πχ καταπολεμώντας τις ασθένειες όπως ο δάκος(κυρίως με βιολογικό τρόπο). Για να αυξήσουμε την παραγωγή και να καλύψουμε την ζήτηση, αγοράζουμε ελιές από άλλους αγρότες της περιοχής.

Παρουσιάζει ο Συνεταιρισμός κερδοφορία ή πλεόνασμα τα τελευταία χρόνια; πως το αξιοποιείτε;

Τα τελευταία χρόνια πάμε καλά, αλλά φέτος ήταν μία δύσκολη χρονιά έχουν πέσει λίγο οι πωλήσεις μας. Όταν πάμε καλά έχουμε κερδοφορία αλλά όχι πλεόνασμα συνήθως γιατί καλύπτουμε ζημιές παλιότερων ετών. Όταν έχουμε πλεόνασμα(κέρδος εννοεί) κάνουμε επενδύσεις. Η κερδοφορία καλύπτει συνήθως ζημιές παλαιότερων ετών.

Έχετε συναλλαγές(πωλήσεις) με μέλη;

Στα μέλη πουλάμε αλλά χωρίς κέρδος.

Έχετε ορίσει στο καταστατικό σας ποσοστό επί των πλεονασμάτων για κοινωνικούς σκοπούς;

Όχι, πιστεύουμε ότι αυτό που ήδη κάνουμε έχει κοινωνικό σκοπό, δεν χρειάζεται να κάνουμε κάτι παραπάνω.

Τα μέλη του Α.Σ. γνωρίζουν και έχουν κατανοήσει τις υποχρεώσεις τους;

Βεβαίως και έχουν τις έχουν κατανοήσει.

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων των μελών απέναντι στο συνεταιρισμό, έχει συνέπειες στη βιωσιμότητα;

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων έχει συνέπειες στη βιωσιμότητα γιατί ο Συνεταιρισμός στηρίζεται στη δική τους παραγωγή για να καλύψει τη ζήτηση και να πληρώσει τις υποχρεώσεις του και γι αυτό το κάθε μέλος έχει υποχρέωση να προσκομίζει στο Συνεταιρισμό όλη την παραγωγή του.

Τι μέτρα λαμβάνεται για να το αποτρέψετε;

Παίρνουμε δραστικά μέτρα εξαρχής , δηλαδή διαγραφή χωρίς συζήτηση. Το 2017 διαγράψαμε δύο μέλη γιατί δεν τήρησαν την δέσμευσή τους και πούλησαν όλη την παραγωγή σε έμπορο που τους πρόσφερε καλύτερη τιμή.

Έχουν γίνει αποχωρήσεις μελών για άλλους λόγους;

Έχουν γίνει και αποχωρήσεις οικειοθελώς, επειδή κάποιοι προτάσσουν το ίδιο όφελος. Τα τελευταία 10 χρόνια είναι 3- 4 αυτά τα παραδείγματα.

Έχει μειωθεί/αυξηθεί η παραγωγή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων τα τελευταία χρόνια; Ποιοι οι σημαντικότεροι λόγοι που συνετέλεσαν σε αυτό;

Η ποσότητα παραγωγής παρουσιάζει αυξομειώσεις, ανάλογα με το αν είναι καλή η κακή η χρονιά, αν υπάρχουν ζημιές πχ από ασθένειες, παγετό, πυρκαγιά. Δεν υπάρχουν νέες εκτάσεις για καλλιέργεια. Νέα μέλη εγγράφονται, αλλά οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις είναι των γονιών τους που ήταν ή είναι μέλη του Α.Σ.. Υπάρχουν και περιπτώσεις που παιδιά παλαιών μελών εγκαταλείπουν την καλλιέργεια και την περιοχή(για σπουδές, άλλο επάγγελμα). Εμείς προσπαθούμε να αυξήσουμε την παραγωγή βελτιώνοντας τις συνθήκες καλλιέργειας(ήπια λιπάσματα, οργανικά λιπάσματά και καταπολέμηση του δάκου, σωστό κλάδεμα).

Η διαθέσιμη παραγωγή αγροτικών προϊόντων είναι επαρκής; Καλύπτει τη ζήτηση;

Συνήθως η ποσότητα παραγωγής είναι επαρκής και καλύπτει τη ζήτηση. Ο ελαιώνας των Ροβιών καλύπτει μια έκταση 3.500 στρεμμάτων με 70.000 ελαιόδεντρα.

Αν όχι, πως αντιμετωπίζεται το πρόβλημα; Υπάρχουν συνεργαζόμενοι μη μέλη που παραδίδουν την παραγωγή τους στον Α.Σ.;

Όταν χρειαζόμαστε περισσότερη ποσότητα μπορεί να αγοράσουμε από ελαιοπαραγωγούς άλλων περιοχών και από εμπόρους.

Εκτός από τις Συνεταιριστικές υποχρεωτικές μερίδες, υπάρχουν προαιρετικές μερίδες από τα μέλη-συνεταιριστές, από τους εργαζόμενους στο Συνεταιρισμό, από επενδυτές και τρίτους;

Ναι υπάρχουν προαιρετικές μερίδες μόνο από συνεταίρους και εργαζόμενους, Ο συνεταίρος κάνει αίτηση για να τις αποκτήσει, σε αυτή την περίπτωση η μερίδα είναι 1.000 ευρώ, χωρίς ψήφο.

Υπάρχουν μέλη επενδυτές μη χρήστες;

Όχι όλα τα μέλη είναι ελαιοπαραγωγοί, ο νόμος βέβαια προβλέπει τη δυνατότητα να υπάρχουν.

Υπάρχουν ιδιώτες επενδυτές;

Όχι και δεν το εντάξαμε στο καταστατικό μας. Αν και ο νόμος το προβλέπει. Θεωρώ Πως δεν είναι σωστό και θα βλάψει τον Α.Σ. παρά θα τον βοηθήσει.

Έχετε στα σχέδια σας, να πραγματοποιήσετε νέες επενδύσεις, με σκοπό την ανάπτυξη του Α.Σ;

Ναι υπάρχουν πολλές ανάγκες. Σκεφτόμαστε να κάνουμε μία επένδυση με στόχο την ανακαίνιση του παλιού ελαιοτριβείου, με νέα και σύγχρονα μηχανήματα. που θα κοστίσει περίπου 460.000 ευρώ. Έχουμε κάνει μια μελέτη και ένα σχεδιασμό. Η ανακαίνιση αυτή θα κοστίσει 400.000 ευρώ.

Πως σκοπεύετε να την χρηματοδοτήσετε αυτή την επένδυση;

Ο Α.Σ. πρέπει να συμμετέχει με 160.000 ευρώ περίπου. Προσπαθούμε να μπούμε σε ένα πρόγραμμα για την στήριξη των πυρόπληκτων περιοχών. Έχουμε ζητήσει να μας στηρίξει ένα ίδρυμα με κοινωνικό σκοπό. Περιμένουμε την απόφασή τους. Από τράπεζα δεν μπορούμε να χρηματοδοτηθούμε γιατί χρωστάμε πολλά χρήματα, περίπου 1,5 εκατομμύρια ευρώ. Αν δεν υπάρξει βοήθεια, θα το καλύψουν τα μέλη, αυξάνοντας το Συν. Κεφάλαιο με αύξηση της μερίδας.

Από πού προέκυψαν τα χρέη;

Τα δάνεια προέρχονται από παλιά, από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας. Τώρα τα χρωστάμε στην Τράπεζα Πειραιώς.

Σκεφτήκατε, στο παρελθόν, να συνεργαστείτε με κάποια Συνεταιριστική τράπεζα, να ζητήσετε χρηματοδότηση ή άλλες υπηρεσίες για την κάλυψη των αναγκών;

Δεν υπάρχει συνεταιριστική τράπεζα στην περιοχή. Αν υπήρχε θα θέλαμε να μας χρηματοδοτήσει, αλλά με ευνοϊκούς όρους και όχι αυτούς που υπάρχουν στις άλλες τράπεζες.

Έχετε αξιοποιήσει μικροχρηματοδοτήσεις από τραπεζικά ιδρύματα ή από άλλους οργανισμούς επενδυτικούς ή χρηματοδοτικούς;

Όχι, προτιμάμε(και τα μέλη μας ασφαλώς) τις κρατικές επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις.

Γνωρίζεται τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία ή υπηρεσίες για μικρές κοινωνικές επιχειρήσεις;

Μας ενδιαφέρουν όλα αυτά, γνωρίζουμε γι' αυτά. Πιστεύω ότι θεωρητικά λένε ότι θα μας στηρίξουν αλλά στην πράξη δεν το κάνουν.

Συμμετείχατε ή σκοπεύετε να συμμετάσχετε σε Ευρωπαϊκά προγράμματα συγχρηματοδότησης; Αν ναι πως τα αξιολογείτε;

Ασχολούμαστε τώρα με ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα, ερευνητικό αλλά όχι συγχρηματοδότησης. Αν ενημερωθούμε για κάτι, θα μας ενδιέφερε.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση, τεχνογνωσία;

Ναι έχουμε τέτοιες ανάγκες. Είχαμε φέρει έναν ειδικό για να εκπαιδεύσουμε κάποιον πάνω σε ένα δύσκολο μηχανήμα, Όποτε χρειάζεται γίνεται εκπαίδευση. Επίσης

διοργανώσαμε ένα σεμινάριο με την Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης για την εκπαίδευση των αγροτών-μελών πάνω στην καλλιέργεια της ελιάς.

Ποια είναι η άποψη σας για τις δημόσιες πολιτικές(θεσμικό πλαίσιο, φορολογικό πλαίσιο, χρηματοδοτική υποστήριξη, κ.α.) των τελευταίων χρόνων;

Δεν έχουμε θέμα με το φορολογικό, υπάρχουν κάποιες φοροελαφρύνσεις, θα μπορούσε να είναι περισσότερες. Είχαμε ένα θέμα με τον τίτλο κτήσης(εννοεί των καλλιεργήσιμων εκτάσεων) το οποίο δεν έχει ξεκαθαρίσει ακόμα. Δεν υπάρχει επαρκής χρηματοδοτική υποστήριξη, στο παρελθόν ήταν καλύτερη.

Πως αξιολογείτε τους Συνεταιριστικούς νόμους που θέσπισαν οι κυβερνήσεις, σχετικά με την βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη των Α.Σ.; Γνωρίζετε τον νέο συνεταιριστικό νόμο;

Είναι ένα κόλπο(Νόμος 4673/2020) για να μπορέσουν μεγάλοι έμποροι να γίνουν μέλη, να πάρουν το εργοστάσιο και να το δουλεύουν με τα δικά τους κριτήρια να χαθεί δηλαδή ο συνεταιρισμός. Δεν θεωρούμε ότι αυτός ο νόμος ωφέλει. Δεν τον βάλαμε στο καταστατικό. Δεν τον θεωρώ σωστό λόγω του 35%. Αντίθετα ένας άλλος νόμος σχετικά με την φορολογία των μελών ήταν θετικός, είχε φοροελαφρύνσεις.

Πείτε μας τις προτάσεις σας που πρέπει να συμπεριληφθούν στις δημόσιες πολιτικές, ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη των Α.Σ..

Η επιδότηση και οι επιχορηγήσεις στους Συνεταιρισμούς να είναι μεγαλύτερες σχετικά με άλλους(εννοεί τις ιδιωτικές επιχειρήσεις), ενώ το επιτόκιο χαμηλότερο. Περισσότερη στήριξη ώστε να αναπτυχθούν οι μικρότεροι συνεταιρισμοί.

Ποια είναι η σχέση σας με άλλους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Προσπαθούμε να συνεργαζόμαστε με αυτές.

Έχετε συμμετοχή σε άλλες Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις;

Συμμετέχουμε στην ένωση συνεταιρισμών Ευβοίας, όχι κάπου αλλού.

Στο δικό σας Α.Σ. θα θέλατε να συμμετέχουν με κάποιο ποσοστό άλλες Συνεταιριστικές επιχειρήσεις;

Ναι θα θέλαμε να συμμετέχει, αν ήταν υγιής.

Έχετε προβεί σε συνέργειες και δικτυώσεις με άλλους Συνεταιρισμούς ή κοινωνικές επιχειρήσεις ή με άλλους φορείς;

Δεν συμμετέχουμε σε δικτυώσεις με άλλους συνεταιρισμούς. Είχε γίνει στο παρελθόν μία διεπαγγελματική συνεργασία ελαιολάδου και ελιάς, αλλά αποδείχθηκε ότι οι ιδιώτες έμποροι κοιτούσαν το δικό τους συμφέρον. Έχουμε επιδιώξει συνέργεια με συνεταιρισμό στο εξωτερικό, στην Ελβετία και τα καταφέραμε, τους προμηθεύουμε προϊόντα. Μας ενδιαφέρει να συνεργαστούμε και με κάποιον στην Ελλάδα αλλά δεν έχουμε βρει κάτι φερέγγυο.

Με Δημοτικούς, Περιφερειακούς, κρατικούς φορείς, Πανεπιστήμια, επιμελητήρια κ.α., έχετε συνεργαστεί για θέματα ανάπτυξης του Συνεταιρισμού ή θέματα επιμόρφωσης των μελών;

Συνεργαζόμαστε με την Αγροδιατροφική Σύμπραξη Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που είναι ένας οργανισμός με σκοπό την ανάδειξη του αγροδιατροφικού κλάδου της περιοχής, παρέχει βοήθεια για την προώθηση των προϊόντων και μας βοηθάει σε θέματα επιμόρφωσης. Συνεργαστήκαμε με την Αμερικάνικη Γεωπονική Σχολή Θεσσαλονίκης, όπως σας προανέφερα, σε θέματα καλλιέργειας. Επίσης συμμετέχουμε σε διάφορες εκθέσεις που οργανώνουν διάφοροι φορείς για την αναζήτηση πελατών.

Τέλος πιστεύετε ότι συνέργειες και δικτυώσεις μπορούν να σας βοηθήσουν να ξεπεράσετε εμπόδια και δυσκολίες και να ενισχύσουν την βιωσιμότητα του Α.Σ. ;

Μπορούν με προϋποθέσεις. Υπάρχει όμως δυσπιστία, έλλειψη μόρφωσης και εξειδίκευσης. Είναι απαραίτητο ακόμα και εμείς να βελτιωνόμαστε και προσπαθούμε σε αυτές τις συνεργασίες, όταν είναι χρήσιμες και βοηθούν το Συνεταιρισμό.

2. Μέλος Α.Σ. Α.Σ. Ροβιών – Προϊστάμενος λογιστηρίου

Ποιος είναι ο σημαντικότερος λόγος(με ποιο κριτήριο) που επιλεχτήκατε σε αυτή τη θέση;

Οι σημαντικότεροι λόγοι ήταν 1) οι τίτλοι σπουδών 2) η εργασιακή εμπειρία 3) η εντοπιότητα 4) η σχέση με τον Συνεταιρισμό

Για ποιο σκοπό ιδρύθηκε ο Α.Σ.; Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Συνεταιρισμού σήμερα;

Ο Α.Σ. ιδρύθηκε για να διασφαλίσει την βελτίωση των οικονομικών συνθηκών των μελών του, συμβάλλοντας ταυτόχρονα τα μέγιστα στην τοπική ανάπτυξη.

Προτεραιότητα παραμένει η διασφάλιση της οικονομικής ευημερίας των μελών του με την πιστή τήρηση του νομικού πλαίσιο, της φορολογικής-οικονομικής-εργατικής νομοθεσίας, των ορθών κανόνων γεωργικής πρακτικής και του δίκαιου εμπορίου. Μέσω αυτών τα οφέλη διαχέονται και πέρα του πλαισίου του Συνεταιρισμού, επηρεάζοντας σε σημαντικό βαθμό την τοπική ανάπτυξη.

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την ιδιότητα του μέλους;

1) πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, 2) ενασχόληση με την αγροτική οικονομία 3) χωρίς νομικό κώλυμα και 4) χωρίς να αντιστρατεύονται τον Συνεταιρισμό.

Ποια είναι τα ρίσκα και ποια τα οφέλη που μπορεί να έχει ένα μέλος του Συνεταιρισμού;

Το κάθε μέλος ρισκάρει να χάσει το ποσό της συνεταιριστικής του μερίδας. Τα οφέλη ξεπερνούν κατά πολύ την αξία της συνεταιριστικής μερίδας. Η στήριξη της

απασχόλησης, οι αμοιβές εργασίας που καταβάλει ο Συνεταιρισμός (πλήρη τήρηση της εργατικής νομοθεσίας) σε εργαζόμενους-μέλη του, η προστασία του εισοδήματος των ελαιοπαραγωγών (μελών και μη) μέσω της εμπορικής δραστηριότητας του, η μεταφορά τεχνογνωσίας στην αγροτική παραγωγή, και η προμήθεια εφοδίων σε τιμές ικανοποιητικές, είναι τα άμεσα οφέλη.

Η τοπική ανάπτυξη παράγει οφέλη για το σύνολο των κατοίκων της περιοχής, κατά συνέπεια η προσφορά του μέσω της λειτουργίας του Συνεταιρισμού, είναι μεγαλύτερη του, και πολλαπλασιάζουν τα έμμεσα οφέλη, λόγω της βελτίωσης της ποιότητας ζωής.

Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζετε σήμερα;

Τα σημαντικότερα προβλήματα είναι 1) οι συνεχείς αλλαγές επί του νομικού πλαισίου λειτουργίας των Συνεταιρισμών, οι οποίες παράγουν πλήθος αντιφάσεων. 2) το φορολογικό-οικονομικό πλαίσιο, το οποίο εξισώνει τον Συνεταιρισμό με ιδιωτικές επιχειρήσεις, 3) προβλήματα ρευστότητας, κύρια λόγω φύσης Συνεταιρισμού 4) μη πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία 5) προβλήματα αγροτικού τομέα. Τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίζονται στο σύνολο της από τα όργανα του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. δίνει λύση κύρια στα βραχυπρόθεσμα προβλήματα, και σε συνεργασία με την Γ.Σ. αντιμετωπίζει τα μεσοπρόθεσμα-μακροπρόθεσμα προβλήματα, κάνοντας τις κατάλληλες εισηγήσεις.

Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίσατε την τελευταία δεκαετία;

Η κλιματική αλλαγή, η εμπλοκή της Ελλάδας στην μνημονιακή περιπέτεια, η πανδημία και ο πόλεμος στην Ουκρανία, προκάλεσαν πλήθος προβλημάτων, δίνοντας ταυτόχρονα μεγαλύτερη διάσταση στα υπάρχοντα. Η αδυναμία χρηματοδότησης από πιστωτικά ιδρύματα, η συρρίκνωση της εσωτερικής αγοράς λόγω μείωσης της αγοραστικής δύναμης, τα προβλήματα του αγροτικού τομέα (εγκατάλειψη της αγροτικής καλλιέργειας από τους νέους, προβλήματα διαδοχής), ο αθέμιτος ανταγωνισμός κυρίως από πλευράς εμπόρων, με το κράτος να κλείνει τα μάτια στις πρακτικές αυτές, η μη στήριξη από πλευράς κράτους-κυβέρνησης της εξαγωγικής δραστηριότητας. Η απουσία σοβαρής πολιτικής στήριξης των εξαγωγικών επιχειρήσεων, αφήνουν τον Συνεταιρισμό ευάλωτο σε περιόδους κρίσεων.

Ποια είναι η ποσοστιαία εγγραφή μελών_ αγροτών, σε σχέση με το δυναμικό της περιοχής; Αναζητάτε τρόπους αύξησης των μελών και πως; Υπάρχει η δυνατότητα αύξησης του κύκλου εργασιών, με βάση τις διαθέσιμες καλλιεργήσιμες εκτάσεις της περιοχής;

Το μεγαλύτερο μέρος των ενεργών ελαιοκαλλιεργητών της περιοχής είναι και μέλη του Συνεταιρισμού. Ο Συνεταιρισμός με το σύνολο της δραστηριότητας του, διασφαλίζει το εισόδημα των μελών του, αλλά επιτυγχάνει να κρατά τις τιμές εμπορίας της Ελιάς σε ικανοποιητικά επίπεδα για τους παραγωγούς. Με την τήρηση ορθών κανόνων γεωργικής πρακτικής, διασφαλίζει το περιβάλλον, την ποιότητα του προϊόντος, την παραγωγή προϊόντων που πληρούν τις προδιαγραφές για ασφαλή

κατανάλωση τους, Μέσω αυτών των δράσεων ο Συνεταιρισμός ελκύει νέα μέλη, δίνοντας στην αγροτική οικονομία μέλλον. Η πλειονότητα των ελαιοκαλλιεργητών της περιοχής είναι και μέλη του Συνεταιρισμού.

Παρουσιάζει ο Συνεταιρισμός κερδοφορία ή πλεόνασμα τα τελευταία χρόνια; Αν ναι, από που προέρχεται, πως τα αξιοποιείται(πως διανέμεται);

Ισολογισμοί του Συνεταιρισμού είναι και πλεονασματικοί. Το πλεόνασμα χρησιμοποιείται για κάλυψη ζημιών παρελθόντων ετών, ή για την στήριξη επενδυτικών σχεδίων.

Έχετε ορίσει στο καταστατικό σας ποσοστό επί των πλεονασμάτων για κοινωνικούς σκοπούς;

Το καταστατικό έχει ως βασική πρόνοια, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης ή και από τα κέρδη ποσοστό, για το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων, που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών. Μέσω αυτών επιτυγχάνεται και η επίτευξη του κοινωνικού ρόλου του Συνεταιρισμού. Παράλληλα ο Συνεταιρισμός στηρίζει με κάθε μέσο και τρόπο κοινωνικές δράσεις στην περιοχή αλλά και κρατικούς φορείς, ώστε να ξεπερνιούνται τα εμπόδια της γραφειοκρατίας (συνηθισμένο φαινόμενο σε ελληνική ύπαιθρο, επαρχία).

Τα μέλη του συν/σμού γνωρίζουν και έχουν κατανοήσει τις υποχρεώσεις τους; Η μη τήρηση των υποχρεώσεων των μελών απέναντι στο συνεταιρισμό, έχει συνέπειες στη βιωσιμότητα; Τι μέτρα λαμβάνεται για να το αποτρέψετε;

Η προώθηση της συνεταιριστικής παιδείας, η συνεχή ενημέρωση των μελών, η συμμετοχή τους στην λειτουργία του Συνεταιρισμού, αποτελούν βασική μέριμνα για τα θεσμικά όργανα του Συνεταιρισμού. Παράλληλα όμως υπάρχει αυστηρή τήρηση τόσο του Καταστατικού και των αποφάσεων των θεσμικών οργάνων του Συνεταιρισμού, όσο και των όσων προβλέπει η νομοθεσία. Οι όποιες συνέπειες από την μη τήρηση από τα μέλη των ανωτέρω, με τον τρόπο αυτό, απομειώνονται.

Έχει μειωθεί/αυξηθεί η παραγωγή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων τα τελευταία χρόνια; Ποιοι οι σημαντικότεροι λόγοι που συνετέλεσαν σε αυτό;

Η πρόσφατη καταστροφική πυρκαγιά, η γήρανση του πληθυσμού, η τουριστική δραστηριότητα, η αστυφιλία, έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή. Η μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων τέλος αποτελεί και συνέπεια της πολιτικής επί της γης που ακολουθούν οι εκάστοτε πολιτικές κυβερνήσεις.

Η διαθέσιμη παραγωγή αγροτικών προϊόντων είναι επαρκής; Καλύπτει τη ζήτηση; Αν όχι πως αντιμετωπίζεται το πρόβλημα; Υπάρχουν συνεργαζόμενοι μη μέλη που παραδίδουν την παραγωγή τους στον Α.Σ.;

Η φύση του προϊόντος της ελιάς, ο προσανατολισμός στην βιολογική καλλιέργεια της, και η μέθοδος επεξεργασίας της ελιάς (φυσική εκπίκραση), καθώς και η φιλοσοφία του Συνεταιρισμού, επιβάλλουν την απορρόφηση όλης της παραγωγής των μελών του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με τις ποιοτικές προδιαγραφές που έχουν

οριστεί. Η ζήτηση δεν καλύπτεται πάντα. Υπάρχουν αγορές από μη μέλη του Συνεταιρισμού, και από επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες; Πως χρηματοδοτούνται; Σκέφτεστε να κάνετε νέα επενδύσεις; Αν όχι γιατί; Αν ναι, πως θα τις χρηματοδοτήσετε;

Οι νέες επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις σκοντάφτουν στην σημερινή πολύ δύσκολη συγκυρία. Υπάρχει συνεχή αναβάθμιση του μηχανολογικού εξοπλισμού καθώς και προσπάθεια διατήρησης των υπαρχόντων εγκαταστάσεων σε καλό επίπεδο, ώστε να είναι δυνατή η λειτουργία του Συνεταιρισμού, και παράλληλα να παράγει προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας, ως πιστοποιούνται μέσω ελέγχων.

Έχετε χρηματοδοτηθεί από τράπεζα; (ναι/όχι). Αν ναι, από ποια και γιατί; Αν όχι σκεφτήκατε κάποια Συνεταιριστική τράπεζα;

Η χρηματοδότηση ήταν μέσω της ΑΤΕ η οποία και μετονομάστηκε σε Τράπεζα Πειραιώς με την οποία υπάρχει δάνειο από το 2016, το οποίο και εξυπηρετείται.

Γνωρίζεται τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για μικρές κοινωνικές επιχειρήσεις και ποια από αυτά πιστεύεται ότι μπορείτε να αξιοποιήσετε;

Η πιστωτική πολιτική του κράτους και η στάση των Τραπεζικών ιδρυμάτων αποκλείουν τον Συνεταιρισμό από την αξιοποίηση τους. Ο κοινωνικός ρόλος του Συνεταιρισμού καθώς και η φύση του, δεν του επιτρέπουν να συμπεριφέρεται καιροσκοπικά, ως πράττουν πολλοί ανταγωνιστές ιδιώτες. Η διάσταση αυτή δεν τυγχάνει της κατάλληλης αντιμετώπισης-αποδοχής.

Έχετε αξιοποιήσει μικροχρηματοδοτήσεις από τραπεζικά ιδρύματα.(Συνεταιριστική τράπεζα);

Όχι προς το παρόν.

Υπάρχουν μέλη επενδυτές μη χρήστες; Αν ναι που δραστηριοποιούνται και γιατί θεωρείτε ότι ενδιαφέρθηκαν να συμμετέχουν;

Δεν υπάρχουν μέλη-επενδυτές. Κάποιοι πελάτες μας έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον, αλλά δεν έχει προχωρήσει το ζήτημα συνεργασίας σε νέο επενδυτικό σχήμα.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση, τεχνογνωσία; Αν ναι, απευθυνθήκατε κάπου για την κάλυψη αυτών των αναγκών; τι προγράμματα επιμόρφωσης έχετε οργανώσει την τελευταία τριετία;

Υπάρχει συμμετοχή σε Σεμινάρια, τα οποία απευθύνονται κύρια σε προϊσταμένους τμημάτων (Λογιστήριο, Χημείο). Υπάρχουν συναντήσεις και ενημερώσεις τόσο των μελών του Συνεταιρισμού αλλά και των παραγωγών της περιοχής μέσω εξειδικευμένων ιδρυμάτων (Πανεπιστήμια, Γεωργική σχολή, Φορείς Πιστοποίησης, Ιδιωτικές εταιρείες).

Ποια είναι η άποψη σας για τις δημόσιες πολιτικές(θεσμικό πλαίσιο, φορολογικό πλαίσιο, χρηματοδοτική υποστήριξη, κ.α.) των τελευταίων χρόνων;

Οι συνεχείς αλλαγές των πολιτικών αυτών δημιουργούν σοβαρά εμπόδια στην λειτουργία του Συνεταιρισμού. Επίσης το γεγονός ότι δεν αντιλαμβάνονται στο σύνολο τους οι πολιτικές αυτές, την φύση του αγροτικού προϊόντος Ελιά ως και τον ιδιαίτερο ρόλο Συνεταιρισμού, καθώς και την διαφορά του από ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημιουργεί επιπρόσθετα προβλήματα. Τέλος η ανοχή στις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και η απουσία σοβαρής εθνικής πολιτικής υπέρ των εξαγωγικών επιχειρήσεων, δημιουργεί ακόμα μεγαλύτερα εμπόδια.

Πως αξιολογείτε τους Συνεταιριστικούς νόμους που θέσπισαν οι κυβερνήσεις, σχετικά με την βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη των Α.Σ.;

Δημιουργούν περισσότερα προβλήματα από όσα επιλύουν, αφήνοντας άθικτες τις παθογένειες τόσο του αγροτικού τομέα όσο και του περιβάλλοντος στο οποίο οι Συνεταιρισμοί δραστηριοποιούνται. Υπηρετούν-εξυπηρετούν κύρια την ανάγκη εργαλειοποίησης των Συνεταιρισμών για μικροκομματικούς σκοπούς. Αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες προκλήσεις, απαντούν δε σε αυτές με παλαιοκομματικές πρακτικές-λογικές προηγούμενων δεκαετιών. Σε όλα τα ανωτέρω να προστεθεί και η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΚΑΠ), η οποία αντιμετωπίζει τον Ευρωπαϊκό Νότο και δη την Ελλάδα, με τρόπο που αντιτίθεται στις αρχές και τις αξίες που πρεσβεύει.

Πείτε μας τις προτάσεις σας που πρέπει να συμπεριληφθούν στις δημόσιες πολιτικές(θεσμικές, οικονομικές, φορολογικές, χρηματοδοτικές κ.α.), ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη των Α.Σ.;

Πρόσβαση Συνεταιρισμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία- ευρωπαϊκά προγράμματα ,με βάση τόσο οικονομικά όσο και κριτήρια με βάση τον κοινωνικό ρόλο του Α.Σ. (αδιανόητο να μην γίνεται αντιληπτός ο κοινωνικός ρόλος του Συνεταιρισμού), χωρίς τα εμπόδια της γραφειοκρατίας, και χωρίς την διαμεσολάβηση παράκεντρων εξουσίας. Επίλυση των χρόνιων παθογενειών του αγροτικού τομέα, που ξεκινούν από το καθεστώς ιδιοκτησίας γης και καταλήγουν στις στρεβλώσεις της αγοράς. Ασφαλιστική-φορολογική νομοθεσία που να καλύπτει πλήρως την εργασία σε όλα τα επίπεδα (αγρότες-αγρεργάτες-εργαζόμενους μέλη Συνεταιρισμών). Κίνητρα (φορολογικά - οικονομικά) για τους αγρότες και τους πολίτες, που συμμετέχουν σε συλλογικές κοινωνικές μορφές δράσης, όπως οι Συνεταιρισμοί. Διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου ελέγχου των πρακτικών αθέμιτου ανταγωνισμού, που ξεκινούν από το βάπτισμα προϊόντων τρίτων χωρών σε ευρωπαϊκά και καταλήγουν σε πρακτικές καρτέλ από τους εμπόρους-ιδιωτικές επιχειρήσεις με την ευλογία του κράτους και των κομμάτων. Βελτίωση υποδομών μέσω κρατικών επενδύσεων ώστε να καταστεί ο αγροτικός τομέας και μέσω αυτού και οι Συνεταιρισμός, ανταγωνιστικός.

Ποια είναι η σχέση σας με άλλους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Δεν έχουμε ιδιαίτερες συνεργασίες με φορείς της Κ.Α.Ο..

Έχετε συμμετοχή σε άλλες Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις;

Συμμετοχή στην ΕΑΣ Εύβοιας και στην Αγροδιατροφικού Σύμπραξη Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

Έχετε προβεί σε συνέργειες και δικτυώσεις με άλλους Συνεταιρισμούς ή κοινωνικές επιχειρήσεις ή με άλλους φορείς(Δημοτικούς, Περιφερειακούς, κρατικούς, Πανεπιστήμια, επιμελητήρια κλπ); Αν ναι κατά πόσο βοηθηθήκατε και σε ποιους τομείς μπορούν να βοηθήσουν; Αν όχι γιατί πιστεύετε ο Συνεταιρισμός σας δεν αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα των δικτυώσεων;

Συνεργασία με Πανεπιστήμια για την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων με την βιολογική παραγωγή επιτραπέζιας ελιάς και την φυσική επεξεργασία της. Συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για την προώθηση αγροτικών προϊόντων Αγροδιατροφική Σύμπραξη Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Ποια είναι η άποψή σας για δικτυώσεις και συνεργασίες με άλλους φορείς και κοινωνικές επιχειρήσεις; Μπορούν να σας βοηθήσουν να ξεπεράσετε εμπόδια και δυσκολίες και να ενισχύσουν την βιωσιμότητα του Α.Σ. ; γιατί πιστεύετε ότι οι συν/σμοι δεν προχωρούν σε ευρύτερες και δυνατότερες συνέργειες και δικτυώσεις;

Όντως αποτελούν μια σύγχρονη απάντηση στις σημερινές προκλήσεις. Τα εμπόδια είναι σοβαρά. Η απουσία επιχειρηματικού πνεύματος προσανατολισμένο σε μεσοπρόθεσμα-μακροπρόθεσμα οφέλη, η απουσία κουλτούρας συνεργασίας, η απουσία σοβαρών κινήτρων σε όλα τα επίπεδα, και τέλος το αρνητικό κλίμα όπως διαμορφώνεται από τις κυβερνητικές πολιτικές και τις γραφειοκρατικές κρατικές αγκυλώσεις , παράγουν ανυπέρβλητα εμπόδια. Η δομική κρίση τέλος που αντιμετωπίζει το Συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες, έχει απομειώσει την οποία δυνατότητα παρέμβασης του στα τεκταινόμενα, σε δραματικό βαθμό.

3. Μέλος και εργαζόμενος Α.Σ. Ροβιών

Για ποιο λόγο έγινες μέλος του συνεταιρισμού;

Εγώ είμαι εδώ από 15 χρονών , αρχικά απλά δούλευα αλλά μετά αγάπησα τον συνεταιρισμό, είμαι ενεργό μέλος από το 1982. Στον συνεταιρισμό έχω καλύτερο εισόδημα και δεν με εκμεταλλεύεται και ο έμπορος .

Γνωρίζεις ποιος είναι ο σκοπός ίδρυσης του συνεταιρισμού;

Είναι για να μπορούν οι παραγωγοί να πουλούν το προϊόν τους σε καλή τιμή.

Γιατί προτιμάς να δίνεις τα προϊόντα σου στον συνεταιρισμό και όχι στον έμπορο;

Γιατί πάντα ο συνεταιρισμός δίνει καλύτερες τιμές, επίσης ο συνεταιρισμός προσφέρει και στην τοπική κοινωνία δουλειά.

Ποια τα ρίσκα και ποια τα οφέλη που μπορεί να έχει ένα μέλος του συνεταιρισμού;

Δεν νομίζω ότι παίρνει κάποιο ρίσκο ένα άτομο που είναι μέλος του συνεταιρισμού, εξασφαλίζει καλή τιμή και του δίνουμε και συμβουλές.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες του συνεταιρισμού σήμερα;

Η προώθηση του προϊόντος και η στήριξη των ελαιοκαλλιεργητών.

Ποια είναι η τιμή της μερίδας;

1.000 ευρώ.

Αν τεθεί θέμα αύξησης της μερίδας για επενδύσεις θα συμφωνήσεις;

Ναι, αρκεί να μην είναι πολύ μεγάλο το ποσό.

Γνωρίζεις ποια είναι η διαφορά πλεονάσματος και κέρδους;

Όχι δεν γνωρίζω.

Όταν υπάρχει κερδοφορία ή πλεόνασμα πως θέλεις να αξιοποιηθεί;

Πιστεύω ότι πρέπει να γίνονται επενδύσεις στο συνεταιρισμό.

Τηρείς τις υποχρεώσεις σου απέναντι στον συνεταιρισμό;

Ναι με το παραπάνω.

Δίνεις όλη την ποσότητα στον συνεταιρισμό;

Ναι αλλιώς θα διαγραφώ.

Νιώθεις το συνεταιρισμό σαν μια ιδιωτική επιχείρηση στην οποία εργάζεσαι;

Όχι τον νιώθω σαν δική μου επιχείρηση, σαν μια επιχείρηση όλων μας(των μελών).

Ποιες είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις(προβλήματα) που αντιμετωπίσατε την τελευταία δεκαετία;

Η οικονομική κρίση και ο κορωνοϊός, οι πυρκαγιές, η κλιματική αλλαγή και ο πόλεμος.

Πως πιστεύεις ότι αυτά τα εμπόδια που δημιουργήθηκαν της τελευταίες χρονιές μπορούν να αντιμετωπιστούν καταλλήλότερα;

Με κρατική βοήθεια που δυστυχώς δεν είχαμε.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες στο συνεταιρισμό; Για ποιο λόγο;

Υπάρχουν. Για να αυτοματοποιήσουμε το συσκευαστήριο και να αγοράζουμε φθηνή πρώτη ύλη όταν δεν έχουμε παραγωγή εδώ. Ο ελαιώνας είναι μεγάλος αλλά δεν καρπίζει κάθε χρόνο, καρπίζει μία φορά την πενταετία.

Πως θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν οι ανάγκες για επενδύσεις;

Να μας βοηθήσει το κράτος , δεν θέλουμε να συνεργαστούμε με τράπεζες

Σύμφωνα με τον τελευταίο νόμο, οι ιδιώτες μπορούν να αποκτήσουν μετοχές σε ποσοστό μέχρι 35%. Θα ήθελες να πάρουν ένα ποσοστό ιδιώτες επενδυτές;

Όχι δεν θα ήθελα να αλλάξει η εικόνα του συνεταιρισμού.

Ο ιδιώτης επενδυτής θα βοηθήσει στη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του Α.Σ. ή θα δημιουργήσει προβλήματα;

Ανάλογα ποιος θα είναι ο επενδυτής και ποια θα είναι η διάθεσή του απέναντι στο συνεταιρισμό.

Μπορεί να γίνει χρηματοδότηση και από τα ίδια τα μέλη. Θα το ήθελες αυτό;

Δεν το προτιμάω, μόνο αν ερχόμασταν σε πολύ δύσκολη στιγμή.

Γνωρίζεις ότι υπάρχουν συνεταιριστικές τράπεζες στην Ελλάδα;

Ξέρω ότι υπήρχαν , δεν ξέρω αν υπάρχουν ακόμα.

Θα ήθελες να χρηματοδοτηθεί ο Α.Σ. από Συνεταιριστική Τράπεζα ή άλλο τραπεζικό ίδρυμα;

Είμαι λίγο διστακτικός επειδή με τις τράπεζες, δεν έχουμε τόσο καλές σχέσεις.

Υπάρχουν μικροπιστώσεις με ευνοϊκού όρους, που δίνονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πιστεύεις ότι μπορούν να βοηθήσουν τον Α.Σ.;

Εξαρτάται την χρονική στιγμή που θα χρειαζόμασταν τα χρήματα. Πιστεύω ότι μπορούν να βοηθήσουν, βέβαια εκεί θα υπάρχει δυσπιστία από τα μέλη, δεν ξέρω κατά πόσο θα θέλουν να συμμετέχουν.

Γνωρίζεις για τα ευρωπαϊκά προγράμματα συγχρηματοδότησης;

Διαβάζω κάποια πράγματα, πχ για το ΕΣΠΑ, τον αναπτυξιακό νόμο.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση και τεχνογνωσία των μελών;

Ναι υπάρχουν.

Πως μπορούν να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες;

Με σεμινάρια, που θα γίνουν με κάποια χρηματοδότηση.

Ποια είναι η άποψή σου για τις δημόσιες πολιτικές(το ρόλο του κράτους) για τους συνεταιρισμούς;

Είναι λίγα αυτά που κάνει το κράτος.

Στη φορολογία πχ, υπάρχει ευνοϊκή μεταχείριση;

Όχι.

Ξέρεις τι συντελεστή φορολογίας έχει ο Α.Σ.;

Δεν το ξέρω.

Με τον τελευταίο συνεταιριστικό νόμο του 2020 έχεις ασχοληθεί;

Τον έχω διαβάσει, αλλά δεν τον θυμάμαι, αυτό με το 35% θυμάμαι.

Συμφωνείς ή διαφωνείς;

Δεν συμφωνώ γιατί τον συνεταιρισμό πρέπει να τον ελέγχουν τα μέλη του.

Οι συνεταιριστικοί νόμοι βοηθούν ή βλάπτουν και το συνεταιρισμό;

Δεν έχω κάποια συγκεκριμένη γνώμη.

Ξέρεις αν συμμετέχει ο συνεταιρισμός σας σε δικτύώσεις και συνέργειες με άλλους φορείς;

Με την περιφέρεια, με ιδιώτες, με τον συνεταιρισμό Στυλίδας είχαμε μία εμπορική συνεργασία.

Υπάρχει συνεργασία π.χ. με επιμελητήρια, με κρατικούς φορείς, με πανεπιστήμια, για εκπαίδευση κατάρτιση ή ενημέρωση για θέματα που σας ενδιαφέρουν;

Έχουμε συνεργαστεί με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και τη φαρμακευτική Σχολή.

Πιστεύεις ότι μπορούν να βοηθήσουν οι συνέργειες και οι δικτύώσεις;

Ναι σίγουρα, μπορεί μέσα από αυτές να αποκτήσουμε γνώσεις και να κάνουμε καλύτερα τη δουλειά μας.

Είναι σημαντική η προσφορά του συνεταιρισμού στους τοπικούς παραγωγούς και στην κοινωνία;

Ναι έχουν δημιουργηθεί θέσεις εργασίας και ο συνεταιρισμός βοηθά τους παραγωγούς στην προώθηση και την βελτίωση του προϊόντος.

4. Μέλος και εργαζόμενη Α.Σ. Ροβιών

Για ποιο λόγο έγινες μέλος του συνεταιρισμού;

Γιατί ήθελα κυρίως να στηρίξω το συνεταιρισμό. Είμαι 21 χρόνια εργαζόμενη και μέλος του Α.Σ..

Ποιος είναι ο σκοπός ίδρυσης του συνεταιρισμού;

Έχουμε έναν τεράστιο ελαιώνα, οπότε έπρεπε αυτή η παραγωγή να δοθεί σε μια σοβαρή επιχείρηση και να προωθηθεί.

Ποια τα ρίσκα και ποια τα οφέλη που μπορεί να έχει ένα μέλος του συνεταιρισμού;

Πιστεύω έχει κυρίως οφέλη, εμείς του δίνουμε τις πρώτες ύλες σε πολύ καλές τιμές, πουλάμε σε καλή τιμή και το προϊόν, τώρα το ρίσκο έχει να κάνει με το ύψος της

μερίδας που φέρει ο καθένας, αν πέσει έξω ο συνεταιρισμός θα χάσει τη μερίδα του, ενδεχομένως και τα έσοδα της χρονιάς.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι του συνεταιρισμού σήμερα;

Στόχος είναι να διατηρήσουμε τους πελάτες και να βρούμε περισσότερους, να είναι βιώσιμος ο συνεταιρισμός και να υπάρχει για τα επόμενα χρόνια.

Ποια είναι η τιμή της συνεταιριστικής μερίδας;

1.000 ευρώ.

Υπάρχουν μέλη επενδυτές μη χρήστες;

Ναι ελάχιστοι.

Οι εξωτερικοί επενδυτές πρέπει να έχουν δικαίωμα ψήφου;

Δεν είμαι τόσο σίγουρη να σας πω την αλήθεια , αλλά πιστεύω ότι για θέματα του συνεταιρισμού πρέπει να έχουν δυνατότητα να ψηφίζουν κυρίως παραγωγοί.

Γνωρίζεις ποια είναι η διαφορά πλεονάσματος και κέρδους;

Όχι δεν είμαι σίγουρη.

Αν τεθεί θέμα αύξησης της μερίδας για επενδύσεις θα συμφωνήσεις;

Ναι

Όταν υπάρχει κερδοφορία ή πλεόνασμα πως θέλεις να αξιοποιηθεί;

Για επενδύσεις ή για ταμείο έκτακτης ανάγκης

Τηρείς τις υποχρεώσεις σου απέναντι στον συνεταιρισμό;

Ναι πιστεύω τις τηρώ.

Δίνεις όλη την ποσότητα στον συνεταιρισμό;

Ναι αλλιώς θα με διαγράψουν.

Νιώθεις το συνεταιρισμό σαν μια επιχείρηση διαφορετική από τις άλλες εμπορικές του είδους του;

Ο συνεταιρισμός μας δίνει σιγουριά και τον εμπιστευόμαστε, πράγμα που δεν συμβαίνει στις άλλες επιχειρήσεις. Τον Α.Σ. τον νοιώθουμε δική μας επιχείρηση.

Ποιες είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίσατε την τελευταία δεκαετία;

Η οικονομική κρίση και ο κορωνοϊός , οι πυρκαγιές , η κλιματική αλλαγή και ο πόλεμος στην Ουκρανία. Η κλιματική αλλαγή ειδικά μείωσε κατά πολύ την παραγωγή. Άλλη πρόκληση είναι να μπορέσουμε να ανταγωνιστούμε τους εμπόρους.

Ασθένειες στις καλλιέργειες είχατε;

Όχι γιατί είχαμε λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες στο συνεταιρισμό; Για ποιο λόγο;

Ναι τα χρήματα τα θέλουμε και για επενδύσεις αλλά πάνω απ όλα να υπάρχει ρευστότητα και να μην αφήνουμε το προσωπικό απλήρωτο, να μπορούμε να πληρώνουμε τις τράπεζες επίσης.

Τι χρηματοδοτικά εργαλεία θα πρότεινες στα όργανα, για τις ανάγκες και πιθανές επενδύσεις;

Θέλουμε βοήθεια κυρίως από το κράτος, συμμετοχή σε προγράμματα με ευνοϊκούς όρους και με την προϋπόθεση να μπορούμε να πληρώνουμε τις υποχρεώσεις μας.

Σύμφωνα με τον τελευταίο νόμο, οι ιδιώτες μπορούν να αποκτήσουν μετοχές μέχρι ποσοστό 35%. Πως κρίνεις αυτή την διάταξη;

-Ένα ιδιώτης επενδυτής πιστεύω θα κοιτάξει μόνο το προσωπικό του συμφέρον γι' αυτό δεν συμφωνώ με αυτό το νόμο, εδώ είμαστε σαν οικογένεια.

Τι γνωρίζεις για τις συνεταιριστικές τράπεζες στην Ελλάδα;

Δεν γνωρίζω πολλά πράγματα.

Θα ήθελες να υπάρχει εδώ μία συνεταιριστική τράπεζα, ώστε να είναι κοντά σας και να αξιοποιούσατε χρηματοδοτικά εργαλεία;

Ναι θα ήθελα, όμως με ευνοϊκούς όρους, πιθανόν να μας βοηθούσε και με ιδέες για το πώς θα προωθήσουμε το προϊόν μας.

Υπάρχουν μικροπιστώσεις με ευνοϊκού όρους, τα οποία δίνονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, πιστεύεις θα βοηθούσαν αυτά; (Πχ μέχρι 25.000 ευρώ)

Για τόσο λίγα χρήματα όχι, για περισσότερα ναι.

Τι γνωρίζεις για ευρωπαϊκά προγράμματα συγχρηματοδότησης;

Δεν γνωρίζου πολλά πράγματα.

Πιστεύεις ότι μπορούν να βοηθήσουν;

Δεν είμαι σίγουρη, αναλόγως το πόσο θα χρειαστεί να συμμετέχουμε εμείς.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση, τεχνογνωσία και ενημέρωση;

Ναι συνεχώς υπάρχουν ανάγκες.

Πως πιστεύεις ότι μπορούν να καλυφθούν;

Με χρηματοδοτήσεις και βοήθεια από το κράτος.

Ποια είναι η άποψή σου για τις δημόσιες πολιτικές των τελευταίων χρόνων απέναντι στους συνεταιρισμούς;

Δεν νομίζω(το κράτος) να στηρίζει και τόσο πολύ τους συνεταιρισμούς, όπως και μετά τις φωτιές αργήσαμε να πάρουμε τη βοήθεια. Υπήρξε μικρή βοήθεια για τη ζημιά που πάθαμε.

Επιχορηγήσεις – επιδοτήσεις έχετε πάρει από το κράτος;

Ναι έχουμε πάρει αλλά δεν είμαστε ικανοποιημένοι.

Με τα φορολογικά είστε ικανοποιημένοι;

Θα θέλαμε να πληρώνουμε λιγότερους φόρους.

Ξέρεις πότε ψηφίστηκε ο τελευταίος συνεταιριστικός νόμος;

Πρόσφατα νομίζω.

Το 2020. Έχεις ασχοληθεί καθόλου με τις αλλαγές που φέρνει;

Όχι. Έχουμε συζητήσει να τροποποιήσουμε το καταστατικό σύμφωνα με το νόμο, δεν γνωρίζω κάτι άλλο. Νομίζω είναι αυτό με τη συμμετοχή των ιδιωτών στο 35%.

Πως το κρίνεις αυτό;

Αρνητικό, γιατί ο ιδιώτης θα κοιτάζει το συμφέρον του.

Θεωρείς ότι οι συνεταιριστικοί νόμοι που θεσπίζονται από τις κυβερνήσεις βοηθούν την βιωσιμότητα και την ανάπτυξη των Α.Σ.;

Όχι, πρέπει να βοηθήσουν περισσότερο.

Τι θα ήθελες να κάνει το κράτος για να συμβάλει στην ανάπτυξη των Α.Σ.;

Μεγαλύτερη χρηματοδότηση από το κράτος και πιο άμεση, μικρότερους φόρους.

Σχέσεις με άλλους συνεταιρισμούς έχετε;

Νομίζω έχουμε με την ένωση ΕΑΣ Ευβοίας.

Έχετε προβεί δικτυώσεις με άλλους ομοειδείς οργανισμούς ή εγχειρήματα από τις οποίες να έχετε αποκομίσει κάποιο όφελος.

Αφού έδωσα εξηγήσεις για τις δικτυώσεις μου απάντησε: -Όχι δεν έχουμε.

Οι συνεργασίες και οι δικτυώσεις με άλλους συνεταιρισμούς, οργανισμούς, φορείς ή ιδιώτες, μπορούν να βοηθήσουν τον Α.Σ.;

Αν συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγής, τη μείωση του κόστους, την προώθηση του προϊόντος και την εκπαίδευση των μελών, σίγουρα μπορούν να βοηθήσουν, με την προϋπόθεση να μην επιβαρύνεται οικονομικά ο Α.Σ.

Έχετε συνεργαστεί με φορείς ή οργανισμούς σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης;

Με πανεπιστήμια(γεωπονικό πανεπιστήμιο), και ένας οργανισμό της περιφέρειας.

Είναι σημαντική η προσφορά του συνεταιρισμού στους παραγωγούς και την τοπική κοινωνία;

Ναι είναι πολύ σημαντική, ενισχύεται το εισόδημα των ανθρώπων στο χωριό, όλη η τοπική αγορά θα αναπτυχθεί οικονομικά, όλα αυτά είναι μία αλυσίδα.

5. Μέλος και εργαζόμενη Α.Σ. Ροβιών

Για ποιο λόγο έγινες μέλος του συνεταιρισμού;

Μετά από λίγο καιρό αφού έπιασα δουλειά εδώ μπήκα στη φιλοσοφία του συνεταιρισμού και αποφάσισα να γίνω μέλος του.

Είσαι μέλος, αλλά όχι παραγωγός;

Ναι είμαι μέλος, δεν είμαι παραγωγός.

Ποιος είναι ο σκοπός ίδρυσης του συνεταιρισμού;

Για να στηρίξει τους παραγωγούς όλης της περιοχής και να προωθήσουν το προϊόν τους.

Ποια τα ρίσκα και ποια τα οφέλη που μπορεί να έχει ένα μέλος του συνεταιρισμού;

Πιστεύω ότι ένα μέλος έχει μόνο οφέλη, πουλάει την ελιά σε πάρα πολύ καλή τιμή, δεν δυσκολεύετε να την πουλήσει, και εξυπηρετείτε συνέχεια από το συνεταιρισμό.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες του συνεταιρισμού σήμερα;

Η καλύτερη προώθηση του προϊόντος.

Ποια είναι η τιμή της μερίδας;

1.000 ευρώ.

Υπάρχουν προαιρετικές μερίδες;

Ναι

Υπάρχουν μέλη επενδυτές μη παραγωγοί;

Ναι λίγοι, όπως εγώ.

Γνωρίζεις αν παρουσιάζει ο συνεταιρισμός κερδοφορία;

Κάποιες χρονιές έχει, κάποιες όχι.

Γνωρίζεις ποια είναι η διαφορά πλεονάσματος και κέρδους;

Όχι δεν γνωρίζω.

Αν τεθεί θέμα αύξησης της μερίδας για επενδύσεις θα συμφωνήσεις;

Ναι

Όταν υπάρχει κερδοφορία ή πλεόνασμα πως θέλεις να αξιοποιηθεί;

Ένα μέρος σε επενδύσεις ή αποπληρωμή των χρεών και αν περισσεύει να διανεμηθεί στα μέλη.

Τηρείς τις υποχρεώσεις σου απέναντι στον συνεταιρισμό;

Ναι πιστεύω τις τηρώ.

Βλέπεις το συνεταιρισμό σαν μια κοινή ιδιωτική επιχείρηση ή κάτι άλλο;

Πιστεύω ότι ο Συνεταιρισμός προσπαθεί αφενός να επιβιώσει και αφετέρου να προσφέρει στους παραγωγούς(τα μέλη του).

Ποιες είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίσατε την τελευταία δεκαετία;

Η οικονομική κρίση και ο κορωνοϊός , οι πυρκαγιές , η κλιματική αλλαγή και ο πόλεμος.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες στο συνεταιρισμό;

Βεβαίως υπάρχουν, χρειαζόμαστε αρκετά χρήματα.

Για ποιο λόγο τα χρειάζεστε;

Για εξοπλισμό κυρίως.

Για καλύτερους μισθούς;

Δεν θα το έλεγα, καλοί είναι οι μισθοί.

Θα ήθελες να γίνουν επενδύσεις για την παραγωγή νέων προϊόντων ή για μια καινοτομία;

Όχι για άλλο προϊόν, αλλά για να είναι πιο εμπορικό το προϊόν ναί.

Από πού μπορεί να βρεθούν τα χρήματα για πιθανές επενδύσεις στο μέλλον;

Να μας βοηθήσει το κράτος με προγράμματα. Αν χρειαστεί, να βάλουμε το χέρι στην τσέπη αλλά για μικρό ποσό.

Σύμφωνα με τον τελευταίο νόμο οι ιδιώτες μπορούν να αποκτήσουν μετοχές μέχρι ποσοστό 35%. Θα ήθελες να πάρει ένα ποσοστό ο ιδιώτης επενδυτής;

Όχι δεν θα ήθελα, γιατί πιστεύω αν μπει κάποιος ιδιώτης μετά θα έχει και δικαίωμα ψήφου, θα αλλάξει έτσι η έννοια του συνεταιρισμού.

Αν μπει ιδιώτης επενδυτής ίσως βοηθήσει στη βιωσιμότητα, την ανάπτυξη του Α.Σ.;

Ίσως. Το έχουμε δει αυτό και σε μεγάλες κρατικές επιχειρήσεις που γίνονται ιδιωτικοποιήσεις. Αυτό όμως θα έχει συνέπειες στον έλεγχο του συνεταιρισμού.

Μπορεί να γίνει χρηματοδότηση και από τα ίδια τα μέλη. Θα το ήθελες αυτό;

Ανάλογα με τους όρους.

Γνωρίζεις ότι υπάρχουν συνεταιριστικές τράπεζες στην Ελλάδα;

Ναι.

Θα ήθελες συνεργασία με συνεταιριστική τράπεζα ή άλλη τράπεζα, ώστε να αξιοποιήσετε χρηματοδοτικά εργαλεία, με ευνοϊκούς όρους;

Όχι δεν θα ήθελα, γιατί υποτίθεται και η Πειραιώς που στήριζε τους αγρότες δεν μας βοήθησε.

Υπάρχουν διάφορα χρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά προγράμματα και μικροπιστώσεις με ευνοϊκού όρους προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και Α.Γ. Πιστεύεις ότι μπορούν να βοηθήσουν αυτά στην ανάπτυξη του Α.Γ. ;

Όχι.

Γνωρίζεις για τα ευρωπαϊκά προγράμματα συγχρηματοδότησης;

Όχι.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση , κατάρτιση και τεχνογνωσία;

Βέβαια , πρέπει να εξελισσόμαστε, εργαζόμενοι αλλά και μέλη.

Πως πιστεύεις, ότι αυτές οι ανάγκες(εκπαίδευση , κατάρτιση και τεχνογνωσία) μπορούν να καλυφθούν;

Με χρηματοδότηση(δωρεά), από κάποιο φορέα, οργανισμό ή ίδρυμα ή με κρατική βοήθεια.

Ποια είναι η άποψή σου για τις δημόσιες πολιτικές του κράτους για τους συνεταιρισμούς;

Όχι δεν βοηθάει το κράτος. Κάθε κυβέρνηση που βγαίνει, ψηφίζει νόμους για να εξυπηρετεί τα δικά της συμφέροντα.

Φορολογικά, έχει κάνει κάτι θετικό στο συνεταιρισμό;

Όχι δεν γνωρίζω κάτι.

Γνωρίζεις τι συντελεστή φορολογίας έχει ο συνεταιρισμός;

Όχι.

Έχεις ασχοληθεί με τους τελευταίους συνεταιριστικούς νόμους;

Όχι δεν έχω ασχοληθεί. Κάτι άκουσα ότι μπορούν να μπουν ιδιώτες έως το 35% του μετοχικού κεφαλαίου.

Συμφωνείς;

Διαφωνώ.

Πιστεύεις ότι δεν βοηθούν οι συνεταιριστικοί νόμοι;

Δεν έχω άποψη γι αυτό.

Πως το κράτος μπορεί να βοηθήσει τους Α.Σ.;

Να διαγράψει όλα τα χρέη τους και να τους στηρίξει οικονομικά.

Γνωρίζεις αν συμμετέχει ο συνεταιρισμός σας σε δικτύσεις και συνέργειες(αρχικά δεν κατάλαβε την ερώτηση);

Κάνουμε συνεργασίες με ιδιώτες και με άλλες περιφέρειες.

Υπάρχει συνεργασία με επιμελητήρια, με κρατικούς φορείς, με πανεπιστήμια;

Όχι δεν είμαι σίγουρη.

Πιστεύεις ότι μπορούν να βοηθήσουν οι συνέργειες και οι δικτυώσεις;

Ναι βεβαίως.

Είναι σημαντική η προσφορά του συνεταιρισμού στους τοπικούς παραγωγούς και στην κοινωνία;

Ναι βοηθάει στην ενίσχυση της αγοράς, δίνει μισθούς, βοηθά τους παραγωγούς.

Είσαι ικανοποιημένη από τις συνθήκες εργασίας;

Ναι.

Πιστεύεις ότι συμβάλλουν οι εργαζόμενοι στην ανάπτυξη του συνεταιρισμού;

Ναι.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΤΑΞΙΑΡΧΗ

1. Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Α.Σ. Ταξιάρχη

Πόσα χρόνια έχετε αυτή τη θέση;

Είμαι 3 χρόνια πρόεδρος, στο παρελθόν ήμουν 10 χρόνια αντιπρόεδρος.

Για ποιο σκοπό ιδρύθηκε ο Α.Σ.;

Ιδρύθηκε όταν ήρθαν οι πρόσφυγες από την Μικρά Ασία, ως συνεταιρισμός καπνού πριν από 100 χρόνια περίπου, σιγά - σιγά επεκτάθηκε η δραστηριότητα στα σύκα.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Συνεταιρισμού σήμερα;

Σήμερα προέχει και το έχουμε ξεκινήσει από πέρσι, να βρούμε καινούριες αγορές, πιο γερές και πιο ακριβές, για να πουλήσουμε το σύκο ακριβά. Δεν θέλουμε να επεκταθούμε απλά, θέλουμε να επεκταθούμε σε όλο τον κόσμο.

Αυτό πως μπορείτε να το πετύχετε;

Με τις εκθέσεις. Ξεκινήσαμε πέρσι, βγήκαμε εκτός Ελλάδος, πήγαμε Βαρκελώνη, μετά κάναμε σεμινάρια πάλι Ισπανία, τον Φεβρουάριο πήγαμε Ντουμπάι και προς το καλοκαίρι θα πάμε και Γερμανία. Κυνηγάμε τις εκθέσεις, το έχουμε κάνει και θέμα στη ΓΣ, ότι δεν θα αφήνουμε έκθεση για έκθεση. Και στη Ελλάδα βέβαια πηγαίνουμε παντού.

Στις εκθέσεις έχετε κάποιον ειδικό(manager) στην επιχειρηματικότητα για να προωθήσει τα προϊόντα σας;

Όχι, δεν χρειάζεται γιατί εμείς πάμε με το σύκο και βάσει ποιότητας που έχουμε. Προτείνουμε την αξία του προϊόντος πάνω από όλα. Δειγματίζουμε το πραγματικό προϊόν που θα βγει στην αγορά.

Στην Ελλάδα σας ενδιαφέρουν οι αγορές;

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλά μικρά συσκευαστήρια και γίνεται ένα μπάχαλο και χτυπάει ο ένας τον άλλο. Το δικό μας σύκο είναι καλύτερο ποιοτικά. Όταν ο άλλος το έχει μισοτιμής δεν μπορεί να συγκριθεί σε ποιότητα. Υπάρχει θέμα ανταγωνισμού με την ιδιωτική επιχείρηση την ομοειδή. Γι' αυτό δίνουμε σύκα και στα 2 μεγαλύτερα σουπερμάρκετ που δεν μας αλλάζουν με τίποτα. Σκλαβενίτης και Βασιλόπουλος είναι πελάτες μας.

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για να γίνει κάποιος μέλος;

Να είσαι παραγωγός σύκων και να φέρνεις το 75% της παραγωγής σου.

Πόσα μέλη είστε; Ανατίθενται συγκεκριμένοι ρόλοι(καθήκοντα) σε αυτά τα μέλη;

Είμαστε 120 μέλη ενεργά που δίνουν σύκα. Έχουμε 3 άτομα μόνιμο προσωπικό στην γραμματεία, είναι το 5μελές συμβούλιο. Ξεκινάμε από το τμήμα παραλαβής που είναι και η ομάδα παραγωγών(4-5 άτομα), η οποία ψηφίζεται από τη ΓΣ κάθε χρόνο, αυτά τα άτομα έχουν ρόλο να ελέγχουν τα σύκα. Μετά το τμήμα συσκευαστηρίου υπάρχει υπεύθυνος και εκεί. Υπεύθυνος πωλήσεων είναι ο διευθυντής. Επίσης υπάρχει ο τεχνολόγος τροφίμων.

Πόση είναι η παραγωγή σύκων στην περιοχή σας; Πόσα από αυτά παίρνετε εσείς;

Περίπου σε μια πάρα πολύ καλή χρονιά, μπορεί να φτάσει και 3.500 τόνους. Εμείς παίρνουμε γύρω στις 700.000 κιλά, το 20%.

Οι ποσότητες αρκούν; Τι κάνετε για να τις αυξήσετε αν χρειαστεί;

Όχι δεν αρκούν. Προσπαθούμε να φέρουμε και άλλο κόσμο στο συνεταιρισμό. Πάμε με 2-3 άτομα και το ΔΣ σε κάθε χωριό που υπάρχουν νέοι παραγωγοί ηλικιακά και τους ενημερώνουμε. Κάθε χρόνο έχουμε μία ανταπόκριση 4-5 ατόμων που έρχονται στον συνεταιρισμό.

Για ποιο λόγο να γίνει κάποιος παραγωγός μέλος του Α.Σ.; Τι όφελος θα έχει;

Το όφελος του είναι ότι είναι δικιά του η επιχείρηση μετά. Είναι δικαιούχος στην αξία του συνεταιρισμού, που είναι 4-5 εκατομμύρια ευρώ. Στον έμπορο όμως μένει ξεκρέμαστος. Είμαστε ένα, όλοι ίδιοι στον συνεταιρισμό. Και να χάσει ο συνεταιρισμός πχ 200.000 ευρώ, αυτό θα διαιρεθεί διά 120, ενώ αν είσαι στο έμπορο θα τα χάσεις όλα.

Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα –προκλήσεις τα τελευταία 10 χρόνια;

Προβλήματα στην παραγωγή και την ποιότητα δεν υπάρχουν. Έχουμε δανειακές υποχρεώσεις σε τράπεζες, συνεχώς ξερυθμίζονται τα δάνεια που έχουμε με κάθε

αλλαγή κυβέρνησης. Η κρίση μας επηρέασε στην τιμή γιατί έγινε παντού καρτέλ. Μας φόβιζαν ότι θα μείνουν απούλητα τα σύκα και τελικά δεν έμειναν. Με τις φωτιές έπεσε η παραγωγή κατά 45%. Δεν μας έχουν δώσει αποζημίωση, κανέναν παραγωγός δεν πήρε, ούτε ο συνεταιρισμός.

Τα τελευταία χρόνια ο συνεταιρισμός έχει ζημίες ή κερδοφορία;

Έχει μικρή κερδοφορία. Ότι κέρδος υπάρχει το μοιράζει στους παραγωγούς με βάση τα σύκα και την ποιότητα του, τις κατηγορίες. Το πλεόνασμα κάθε χρόνο είναι μικρό και με αυτό βγάζουμε τα έξοδά μας.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες σήμερα;

Υπάρχουν, δεν μπορούμε να σπάσουμε επιταγή γιατί έχουμε χρέος σε τράπεζες. Τα τελευταία χρόνια συνεργαζόμαστε με την Πειραιώς. Όταν δεν μπορείς να καθαρίσεις (εννοεί να εξοφλήσεις) τον παραγωγό μέχρι το Πάσχα και πάει Αύγουστος, αυτός θα φύγει. Υπάρχουν και ανάγκες για να πάρουμε μηχανήματα.

Τι κάνετε κάτι για να ξεχρεώσετε; Τέθηκε θέμα να αυξήσετε τη μερίδα;

Την αυξήσαμε από 5.000 σε 7.000 ευρώ, αλλά ο παραγωγός δεν σημαίνει ότι θα τα δώσει μετρητά, θα τα δώσει λίγα - λίγα, δεν αυξάνει δηλαδή το ταμείο, αλλά το μετοχικό κεφάλαιο.

Εκτός από τη βασική συνεταιριστική μερίδα, υπάρχουν προαιρετικές μερίδες χωρίς δικαίωμα ψήφου;

Αυτό δεν το έχουμε κάνει. Είχε γίνει μία διαφωνία παλιά σε μία ΓΣ γιατί υπήρχαν πολλά άτομα που δεν είχαν σύκα και έπαιρναν αποφάσεις με ψήφους. Αυτό που είχα προτείνει είναι να πάει η ψήφος ανά 5 τόνους, αλλά δεν πέρασε.

Ποια είναι η άποψη σας για τις δημόσιες πολιτικές των τελευταίων χρόνων;

Μετά τις φωτιές δεν έχουμε βοηθηθεί καθόλου. Επειδή κόψαμε τιμολόγια 31/12 δεν μας έδωσαν τίποτα σαν συνεταιρισμό. Στο συνεταιρισμό υπάρχει μία επιχορήγηση που είναι μόνιμη εδώ και χρόνια. Ένας νέος νόμος για τη φορολογία που τον βρίσκω θετικό (εννοεί την απαλλαγή κατά 50% από τον φόρο εισοδήματος επί των φορολογητέων κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα των συνεταιρισμένων αγροτών).

Το 2020 ψηφίστηκε ο τελευταίος συνεταιριστικός νόμος. Γνωρίζετε τις αλλαγές που φέρνει; Τι θα περιμένατε από τους συνεταιριστικούς νόμους; Έχετε κάποια πρόταση;

Έχω ενημερωθεί για κάποια πράγματα. Με το 35% ασχοληθήκαμε στη Γ.Σ. και θα το εντάξουμε στο καταστατικό (εννοεί τη δυνατότητα συμμετοχής των ιδιωτών έως ποσοστό 35% στο συνεταιρισμό). Περιμένω να διασφαλίσουν τον ανταγωνισμό, δεν μπορεί το προϊόν να φεύγει από εδώ 4 ευρώ το κιλό και ο πολίτης να το τρώει 20 ευρώ. Για τον ιδιώτη επενδυτή, δεν θέλω να έχει δικαίωμα ψήφου γιατί μπορεί να μαζέψει κάποιους παραγωγούς και να ελέγξει το συνεταιρισμό.

Γνωρίζετε τα χρηματοδοτικά εργαλεία για μικρές επιχειρήσεις που υπάρχουν στην αγορά;

Γνωρίζω για τα ευρωπαϊκά επενδυτικά ταμεία, αλλά νιώθω ότι δεν είμαι σε θέση να επενδύσω κάτι ούτε να πάρω δάνειο όταν έχω ένα μεγάλο χρέος. Θεωρώ ότι το ισχυρότερο χαρτί από όλες τις επενδύσεις είναι η ομάδα παραγωγών. Υπάρχουν βέβαια και οι επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, που έχουμε μέσω της ομάδας παραγωγών

Συμμετείχατε ή σκοπεύετε να συμμετάσχετε σε Ευρωπαϊκά προγράμματα συγχρηματοδότησης;

Θέλουμε αλλά δεν μπορούμε λόγω χρέους.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση, τεχνογνωσία;

Ναι υπάρχουν τέτοιες ανάγκες. Γι αυτό πήγαμε Ισπανία σε ινστιτούτο (κρατικός φορέας) για σύκα για να ενημερωθούμε πάνω στις καλλιέργειες του σύκου, ως παραγωγοί και μέλη. Στην Ελλάδα μας βοήθησε στη εκπαίδευση η Αγροδιατροφική που είναι οργανισμός της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την προώθηση του αγροτικού τομέα . Επίσης θα στείλουμε έναν χειριστή ρομπότ στη Ιταλία να κάνει σεμινάρια.

Έχετε συμμετοχή σε άλλες Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις ως συνεταιρισμός; Έχετε συνεργαστεί με άλλες Συνεταιριστικές επιχειρήσεις;

Έχουμε συνεργαστεί όπως σας είπα με την Αγροδιατροφική, η οποία είναι περιφερειακή επιχείρηση, που θα μας βοηθήσει στην προώθηση το προϊόντος. Το επιμελητήριο της Ευβοίας και η περιφέρεια έχουν βοηθήσει στις εκθέσεις και στην εκπαίδευση. Είναι κάτι θετικό και το επιδιώκουμε μας καλύπτουν τα έξοδα. Δεν έχουμε συνεργαστεί με άλλες συνεταιριστικές επιχειρήσεις.

Έχετε ακούσει για τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας; Έχετε συνεργασία με τέτοιες επιχειρήσεις;

Όχι δεν γνωρίζω και δεν έχουμε ασχοληθεί.

Έχει συμμετάσχει ο συνεταιρισμός σας σε δικτύώσεις και συνέργειες με οργανισμούς, κοινωνικές επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια κ.α.;

Δεν έχουμε ενημέρωση δικτύωσης και συνέργειες. Δεν μας προσεγγίζουν τέτοιοι φορείς και δίκτυα. Πιστεύω όμως ότι μπορούν να βοηθήσουν τον συνεταιρισμό.

Ποια κατά τη γνώμη σας είναι η προσφορά του Α.Σ. στην τοπική κοινότητα:

Ο συνεταιρισμός είναι πηγή ζωής για το δήμο, στο συσκευαστήριο δουλεύουν τις καλές χρονιές τουλάχιστον 100 άτομα μεροκάματο για 5-6 μήνες; Ναι βοηθάμε συλλόγους των χωριών πχ ποδοσφαιρικούς.

2. Διευθυντικό στέλεχος Αγροτικού Συνεταιρισμού Ταξιάρχη

Ποιος είναι ο σημαντικότερος λόγος(με ποιο κριτήριο) που επιλεχτήκατε σε αυτή τη θέση; Πόσο χρόνο την κατέχετε;

Είμαι 20 χρόνια σε αυτή τη θέση, λόγω της κατάρτισης και των γνώσεων, γνωρίζω αρκετά για τα σύκα.

Για ποιο σκοπό ιδρύθηκε ο Α.Σ. Παραμένουν οι ίδιοι στόχοι σήμερα;

Σκοπός: κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των μελών του Συνεταιρισμού, ανάδειξη της καλλιέργειας, είσοδος σε αναπτυξιακά προγράμματα, ανάπτυξη της ομάδας παραγωγών. Οι στόχοι παραμένουν ίδιοι.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Συνεταιρισμού σήμερα;

Αναδιάρθρωση καλλιεργειών, μικρότερη συσκευασία, μεγαλύτερη εμπορικότητα, έλεγχος εδαφών, καλύτερη αξιοποίηση λιπασμάτων, αειφόρος ανάπτυξη, διαφοροποίηση προϊόντος για άνοδο τιμών.

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την ιδιότητα του μέλους;

Να έχουν στην κατοχή τους είτε ενοικιαζόμενα είτε ιδιόκτητα συκοπερίβολα και να είναι κάτοικοι της επαρχίας της Ιστιαίας.

Ποια είναι τα ρίσκα και ποια τα οφέλη που μπορεί να έχει ένα μέλος του Συνεταιρισμού;

Οφέλη: εξασφάλιση πώλησης της παραγωγής ακόμη και σε χρονιές που υπάρχει υπερπαραγωγή, τιμές τουλάχιστον ίδιες με τις υψηλότερες τιμές του ανταγωνισμού, μείωση φόρου εισοδήματος 50% και τέλος προμείωση στα σχέδια βελτίωσης και στα επενδυτικά σχέδια.

Ποια είναι η ποσοστιαία εγγραφή μελών_ αγροτών, σε σχέση με το δυναμικό της περιοχής; Αναζητάτε τρόπους αύξησης των μελών και πως;

Περίπου 20%. Δεν είναι εύκολο να γίνουν εγγραφές νέων μελών καθώς πολλοί προτιμούν να διαθέτουν το προϊόν μόνοι τους.

Έχουν γίνει αποχωρήσεις ή διαγραφές μελών και για ποιους λόγους;

Έχουν γίνει διαγραφές λόγω μη προσκόμισης της παραγωγής και οικειοθελής αποχωρήσεις λόγω ηλικίας.

Έχει μειωθεί/αυξηθεί η παραγωγή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων τα τελευταία χρόνια; Ποιοι οι σημαντικότεροι λόγοι που συνετέλεσαν σε αυτό;

Η καλλιέργεια της συκιάς δεν εγκαταλείπεται αλλά οι αλλαγές των κλιματικών συνθηκών τα τελευταία χρόνια έχει οδηγήσει σε μείωση της παραγωγής.

Η διαθέσιμη παραγωγή αγροτικών προϊόντων είναι επαρκής; Καλύπτει τη ζήτηση; Αν όχι πως αντιμετωπίζεται το πρόβλημα;

Όταν δεν είναι επαρκής η παραγωγή από τα μέλη, υπάρχουν συνεργαζόμενοι μη μέλη από τους οποίους αγοράζουμε για να καλύπτουμε τις ανάγκες του Συνεταιρισμού.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες; Πως χρηματοδοτούνται; Σκέφτεστε να κάνετε νέα επενδύσεις; Αν όχι γιατί; Αν ναι, πως θα τις χρηματοδοτήσετε;

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες οι οποίες πραγματοποιούνται με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου. Νέες επενδύσεις: μηχανήματα ανίχνευσης μετάλλων – ξένων σωματιδίων, συσκευασία σε σακουλάκι με άζωτο.

Σκέφτεστε να επεκταθείτε σε άλλες δραστηριότητες ή υποπροϊόντα;

Το πρόβλημα έγκειται πάλι στο ότι δεν ξέρουμε πώς να βάλουμε τα λεφτά.

Εκτός από τις Συνεταιριστικές υποχρεωτικές μερίδες, υπάρχουν προαιρετικές μερίδες από τα μέλη-συνεταιριστές, από τους εργαζόμενους στο Συνεταιρισμό, από επενδυτές και τρίτους;

Όχι δεν υπάρχουν, αν και είναι δυνατόν να αποκτηθούν.

Έχετε χρηματοδοτηθεί από τράπεζα; (ναι/όχι). Αν ναι, από ποια και γιατί;

Ναι στο παρελθόν, από την τράπεζα Πειραιώς για κεφάλαια κίνησης και πυρόπληκτα δάνεια.

Γνωρίζεται τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για μικρές κοινωνικές επιχειρήσεις και ποια από αυτά πιστεύεται ότι μπορείτε να αξιοποιήσετε;

Γνωρίζουμε μερικά, αλλά λόγω των υπαρχόντων δανειών δεν μπορούμε να χρηματοδοτηθούμε.

Συνεπώς δεν έχετε αξιοποιήσει μικροχρηματοδοτήσεις από τραπεζικά ιδρύματα, ή Συνεταιριστική τράπεζα;

Όχι δεν έχουμε.

Δεν μπορείτε να ενταχθείτε σε επενδυτικά προγράμματα μέσω των ευρωπαϊκών ταμείων;

Μπορούμε αλλά πρέπει να βάλουμε και πάλι λεφτά εκεί.

Τα τελευταία χρόνια έχετε κέρδη ή ζημιές;

Έχουμε μικρή κερδοφορία 5.000 περίπου, αλλά δεν λέει κάτι αυτό.

Πως θα μπορούσε να αυξηθεί η κερδοφορία του συνεταιρισμού;

Με κάποιον εξωτερικό επενδυτή.

Ο Συνεταιριστικός νόμος 4673/2020 προβλέπει συμμετοχή ιδιωτών σε ποσοστό έως 35%. Εσείς το έχετε εντάξει στο καταστατικό σας;

Ναι, αλλά αποφασίσαμε, αν η μερίδα του συνεταίρου πχ κάνει 10.000 του ιδιώτη να κάνει 25.000, ή αν είναι μικρότερη να μην έχει ψήφο. Επίσης δεν θα έχει λόγω στη διοίκηση, άρα ποιος θα έρθει.

Άρα όχι με ίσους όρους;

Ναι, το περνάμε όπως θέλουμε εμείς.

Συνεπώς δεν υπάρχουν μέλη επενδυτές μη χρήστες;

Όχι δεν υπάρχουν.

Πως αξιολογείτε τους Συνεταιριστικούς νόμους που θέσπισαν οι κυβερνήσεις, σχετικά με την βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη των Α.Σ.;

Γίνονται προσπάθειες, αλλά ζούμε σε μία εποχή που είναι δύσκολη η ανάπτυξη του συνεταιρισμού (Λόγω κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών).

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση, τεχνογνωσία; Αν ναι, απευθυνθήκατε κάπου για την κάλυψη αυτών των αναγκών; τι προγράμματα επιμόρφωσης έχετε οργανώσει την τελευταία τριετία; ποιοι τα έκαναν;

Υπάρχουν ανάγκες, παλαιότερα είχε γίνει σεμινάριο στις εργάτριες του συσκευαστηρίου, επίσης συμμετοχή παραγωγών σε προγράμματα της ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Ποια είναι η άποψη σας για τις δημόσιες πολιτικές(θεσμικό πλαίσιο, φορολογικό πλαίσιο, χρηματοδοτική υποστήριξη, κ.α.) των τελευταίων χρόνων;

Οι δημόσιες πολιτικές γενικά δεν επιβραβεύουν τις συνεταιριστικές οργανώσεις.

Πείτε μας τις προτάσεις σας που πρέπει να συμπεριληφθούν στις δημόσιες πολιτικές(θεσμικές, οικονομικές, φορολογικές, χρηματοδοτικές κ.α.), ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη των Α.Σ..

Η πρωτογενής παραγωγή να περνά μόνο από συνεταιριστικές οργάνωσης οι οποίες έχουν τα σήματα ποιότητας, υγιεινή των προϊόντων, έλεγχος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων κλπ.

Ακόμη χαμηλότερη φορολογία καθώς από τους συνεταιρισμούς εκδίδονται όλα τα τιμολόγια πωλήσεων – αγορών κλπ.

100% ενίσχυση στην παραλαβή των σημάτων ποιότητας, στο χωράφι , στη μεταποίηση κλπ.

Ποια είναι η σχέση σας με άλλους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Δεν έχουμε συνεργασίες με φορείς της Κ.Α.Ο.

Έχετε συμμετοχή σε άλλες Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις; Στο δικό σας Α.Σ. θα θέλατε να συμμετέχουν με ποσοστό άλλες Συνεταιριστικές επιχειρήσεις;

Δεν συμμετέχουμε. Θα θέλαμε να συμμετέχουν με εισφορά για τις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις.

Έχετε προβεί σε συνέργειες και δικτυώσεις με άλλους Συνεταιρισμούς ή κοινωνικές επιχειρήσεις ή με άλλους φορείς(Δημοτικούς, Περιφερειακούς, κρατικούς, Πανεπιστήμια, επιμελητήρια κλπ);

Μία φορά στο παρελθόν για την προώθηση του προϊόντος σε τρίτες χώρες. Συμμετείχαμε μόνο σε εκθέσεις οι οποίες έχουν υψηλό κόστος, ενώ το βαθύτερο νόημα είναι να βρεις κάποιον έμπορο να προωθήσει την παραγωγή.

Ποια είναι η άποψή σας για δικτυώσεις και συνεργασίες με άλλους φορείς και κοινωνικές επιχειρήσεις; Μπορούν να σας βοηθήσουν να ξεπεράσετε εμπόδια και δυσκολίες και να ενισχύσουν την βιωσιμότητα του Α.Σ. ;

Πιστεύουμε πως μπορούν να μας βοηθήσουν να γίνει βελτιστοποίηση του κόστους των παραγόμενων προϊόντων, συνέργειες στο εμπόριο και προώθηση μαζί με άλλα προϊόντα, καλυτέρευση της παραγωγής στον πρωτογενή τομέα, νέοι πρωτοποριακοί μέθοδοι καλλιέργειας.

3. Α Μέλος Α.Σ. Ταξιάρχη

Για ποιο λόγο έγινες μέλος του συνεταιρισμού;

Έγινα μέλος γιατί πιστεύω ότι όταν υπάρχει συνεταιρισμός υπάρχει και μία τιμή, καλό είναι να μην τα παίρνει ο έμπορας. Οι πολλοί έχουν άλλη δύναμη.

Πόσα χρόνια είσαι μέλος;

Τρία χρόνια. Παλαιότερα ήταν και ο πατέρας μου.

Είσαι ικανοποιημένος από τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του συνεταιρισμού; Πιστεύεις ότι θα έπρεπε α αλλάξει κάτι;

Είμαι ικανοποιημένος. Σίγουρα υπάρχουν θέματα που θα μπορούσαν να αλλάξουν, αλλά αυτή τι στιγμή δεν μου έρχεται κάτι είναι η αλήθεια.

Από τη συμμετοχή σου στο συνεταιρισμό ενισχύεται το εισόδημα. Έχεις κάποια άλλο όφελος;

Μας προμηθεύει λιπάσματα, θειάφι, νάιλον, δίχτυα. Μπορούμε να προμηθευτούμε πρώτες ύλες σε καλύτερες τιμές από εκείνες του εμπορίου.

Έχεις κάποιο ρίσκο, με τη συμμετοχή σου στον Α.Σ.;

Όχι δεν πιστεύω ότι υπάρχει κάτι.

Γνωρίζεις να μας πεις δυο λόγια για την οργάνωση και τη λειτουργία του Α.Σ.;

Αυτά δεν τα πολύ κατέχω εγώ, δεν ανακατεύομαι με αυτά.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Συνεταιρισμού σας;

Στόχος είναι να πάρουμε όλη τη σοδειά να την εξάγουμε, να φύγουν όλα τα σύκα και σε καλή τιμή.

Γνωρίζεις αν ο συνεταιρισμός παρουσιάζει κερδοφορία τα τελευταία έτη; Παίρνετε εσείς κάτι από τα κέρδη;

Ναι παρουσιάζει . Όχι εμείς δεν παίρνουμε.

Την παραγωγή σου τη δίνεις όλη στον Α.Γ.; Με βάση το καταστατικό γνωρίζεις τι ποσοστό πρέπει να δίνεις;

Ναι τη δίνω όλη. Προβλέπετε το 70% .

Γνωρίζεις αν υπάρχουν μέλη που προτιμούν τον έμπορο;

Όχι δεν το γνωρίζω, αλλά οι περισσότεροι από ότι ξέρω δίνουν τη μεγαλύτερη ποσότητά τους εδώ.

Έχεις αντιληφθεί να υπάρχουν διαγραφές για μέλη που δίνουν μεγαλύτερη ποσότητα σε ιδιώτες εμπόρους ή άλλες επιχειρήσεις;

Αν αντιληφθούμε ότι έχει γίνει κάτι τέτοιο καλούμε τον συνέταιρο και με συζήτηση, τον ρωτάμε γιατί έγινε αυτό. Αν αυτό επαναληφθεί προχωράμε σε διαγραφή. Αυτά γίνονταν στο παρελθόν, τώρα όχι ιδιαίτερα.

Γνωρίζεις ποια είναι τα μεγαλύτερα εμπόδια ή προκλήσεις που έχει αντιμετωπίσει ο συνεταιρισμός σου τα τελευταία χρόνια;

Προβλήματα έχουμε από τους εμπόρους κυρίως, οι οποίοι κατά κάποιο τρόπο πολεμούν τον συνεταιρισμό. Πρόβλημα με τις τιμές που κάποιοι τις χτυπούν πιο χαμηλά, ο ανταγωνισμός δηλαδή.

Προβλήματα με τις καλλιέργειες, τις πυρκαγιές είχατε; Η οικονομική κρίση σας επηρέασε; Ο κορωνοϊός;

Ναι υπήρξε μείωση παραγωγής με τις πυρκαγιές , και φέτος υπήρχε ζημιά με τις βροχές . Η οικονομική κρίση ήταν πρόβλημα, γιατί δεν μπορούσες να εξάγεις το προϊόν και σε καλές τιμές. Ο κορωνοϊός επηρέασε τις πωλήσεις.

Η ενεργειακή κρίση και ο πόλεμος στην Ουκρανία σας επηρέασε;

Μέχρι στιγμής δεν έχουμε κάποιο πρόβλημα .

Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί η μειωθεί παραγωγή;

Έχει αυξηθεί. Κάθε χρόνο έχουμε και μεγαλύτερη καλλιέργεια. Αυξάνονται τα στρέμματα με συκιάς.

Υπάρχουν χρήματα (κεφάλαια στον Α.Σ.) για νέες επενδύσεις;

Από ότι γνωρίζω όχι, ο συνεταιρισμός δεν έχει χρήματα για επενδύσεις.

Θα μπορούσε να αναπτυχθεί περισσότερο αν είχε περισσότερα διαθέσιμα κεφάλαια; Τι θα μπορούσε να κάνει;

Ναι. Θα μπορούσαμε να κάνουμε επέκταση δραστηριότητας και σε κάποιο άλλο προϊόν. Το έχουμε συζητήσει αυτό. Κάτι άλλο είναι να φτιάχνεις με διαφορετικό τρόπο το σύκο πχ με σοκολάτα.

Το έχετε συζητήσει και που καταλήξατε;

Είμαστε σε στάδιο μεταβατικό που θέλουμε να κάνουμε κάτι τέτοιο. Κολλάμε στο ότι φέτος είναι 2^η χρονιά που δεν έχουμε παραγωγή. Δεν υπάρχει χρήμα και αρκετή ποσότητα σύκων.

Πως θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί ο συνεταιρισμός;

Με δάνειο από τράπεζα ή με δικά μας χρήματα(από τα μέλη).

Θα ήθελες να χρήματα από ιδιώτες επενδυτές με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου;

Όχι γιατί μετά, όταν μπαίνει κάποιος ο οποίος διαθέτει μεγάλο ποσό έχει και άλλες απαιτήσεις, θα βάλει το ποσό προς όφελός του. Θα θέλει να έχει και μεγαλύτερο λόγο.

Από πού αλλού θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί ο Α.Σ.;

Δεν γνωρίζω.

Ποια είναι η άποψη σου για το κράτος; Είναι κοντά στους συνεταιρισμούς; Σας στηρίζει; Έχεις κάποια πρόταση να κάνεις;

Σε κάποια πράγματα είναι και σε κάποια όχι. Πρέπει να στηρίζει περισσότερο τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Όχι δεν έχω κάποια πρόταση.

Θα ήθελες ο συνεταιρισμός να συμμετάσχει σε ένα Ευρωπαϊκό Επενδυτικό πρόγραμμα με ευνοϊκούς όρους, για μικρές επιχειρήσεις;

Αν ήταν εφικτό στην αποπληρωμή ναι. Δεν έχω ασχοληθεί ή ενημερωθεί για τέτοια προγράμματα και δεν μπορώ να σας πω περισσότερα πράγματα.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, κατάρτιση και τεχνογνωσία στα μέλη, σχετικά με τις δραστηριότητες και την οργάνωση του Συνεταιρισμού;

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση. Πολλά πράγματα δεν τα γνωρίζουμε.

Πως πιστεύεις ότι μπορούν να καλυφθούν;

Με σεμινάρια.

Έχεις ασχοληθεί με τον νέο νόμο για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς;

Όχι.

Συμμετέχει ο Συνεταιρισμός σας σε συνέργειες και δικτυώσεις με άλλους Συνεταιρισμούς, επιχειρήσεις, ή οργανισμούς, Πανεπιστήμια κ.α.

Δεν το γνωρίζω. Αν οι συνεργασίες αυτές βοηθούσαν το συνεταιρισμό, καλό θα ήταν να συμμετέχει.

Ποια είναι η συνεισφορά του συνεταιρισμού στην τοπική κοινωνία;

Είναι μεγάλη. Δίνει θέσεις εργασίας σε πολύ κόσμο . Βοηθάει και τους παραγωγούς και την αγορά της περιοχής.

4. Β Μέλος Α.Σ. Ταξιάρχη

Για ποιο λόγο έγινες μέλος του αγροτικού συνεταιρισμού;

Καταρχήν γίναμε μέλη γιατί την έχουμε πατήσει από έμπορο. Γίναμε μέλη και έτσι εξασφαλίσαμε το προϊόν μας. Ο αγροτικός συνεταιρισμός, το παίρνει όσο δίνουν οι έμποροι και σε μεγαλύτερη τιμή ίσως.

Πόσα χρόνια είσαι μέλος;

12 χρόνια.

Ποιος είναι ο σκοπός ίδρυσης του συνεταιρισμού;

Το 1938 ξεκίνησε ως συνεταιρισμός με καπνό. Σήμερα ο συνεταιρισμός έχει σκοπό να εξασφαλίσει το προϊόν και τον παραγωγό. Εξασφαλίζει σταθερή τιμή στα σύκα της περιοχής. Όλοι γνωρίζουν ότι άμα κλείσει ο συνεταιρισμός θα πέσει η τιμή.

Είσαι μικρός ή μεγάλος παραγωγός;

Μεγάλος.

Τι σημαίνει μεγάλος παραγωγός; Για τι ποσότητες μιλάμε;

Από 15 τόνους και πάνω.

Πόσα χρόνια πουλάς τα σύκα στον Α.Σ.;

12 χρόνια, όσα χρόνια είμαι μέλος. Είχαμε και πριν σύκα, αλλά ένας έμπορος μας έφαγε τα λεφτά και αποφασίσαμε(με τον πατέρα μου) να γίνουμε μέλη.

Από όταν έγινες μέλος, κάθε χρόνο δίνεις τα σύκα στον συνεταιρισμό;

Ναι όλα τα σύκα.

Είναι υποχρεωτικό αυτό;

Ναι βάσει του καταστατικού, να δίνουμε το 80% της παραγωγής.

Γνωρίζεις αν υπάρχουν μέλη που βρίσκουν καλύτερης τιμές στο ελεύθερο εμπόριο και τα δίνουν εκεί; Τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση;

Ναι γνωρίζω. Σε αυτή την περίπτωση συνήθως διαγράφεται. Αλλά οι πιο πολλοί σε εμάς τα φέρνουν.

Η συμμετοχή σου ως μέλος στον Α.Σ. πιστεύεις ενισχύει το εισόδημά σου;

Ναι, ο έμπορος άμα δώσει μία τιμή X ο συνεταιρισμός θα προσπαθήσει να πιάσει αυτή την τιμή και ακόμα καλύτερη. Το καλό είναι ότι ο συνεταιρισμός είναι υποχρεωμένος όταν είσαι μέλος να σου πάρει όλη τη σοδειά.

Ποιο είναι το ύψος της μερίδας που πληρώνετε;

Τώρα είναι γύρω στα 6.000 ευρώ.

Γνωρίζεις για τα οικονομικά αποτελέσματα του Α.Σ. την τελευταία δεκαετία; Έχει κέρδη ή πλεονάσματα;

Όχι δεν το γνωρίζω.

Σας μοιράζει ο συνεταιρισμός τα τελευταία χρόνια χρήματα από τα πλεονάσματα;

Ο συνεταιρισμός βάζει κάτω τα έσοδα και τα έξοδα και ότι μένει κάτι το δίνει στους παραγωγούς.

Έχεις κάποια ρίσκα ως μέλος;

Όχι.

Στο συνεταιρισμό λειτουργείτε ως ομάδα ή προτάσσετε το ατομικό συμφέρον;

Εμείς εδώ το κοιτάμε τα πράγματα σαν ομάδα. Ο καθένας βέβαια για το ατομικό του συμφέρον μπήκε, αλλά κοιτάμε για κάτι καλύτερο σαν ομάδα. Γιατί άμα είσαι ομάδα καταφέρνεις κάτι καλύτερο.

Είσαι ικανοποιημένος με τον τρόπο οργάνωσης , διοίκησης και λειτουργίας του συνεταιρισμού; Θες να αλλάξει κάτι;

Ναι είμαι, δεν θέλω να αλλάξει κάτι.

Εκτός από τις υποχρεωτικές μερίδες υπάρχουν προαιρετικές, χωρίς δικαίωμα ψήφου;

Όχι δεν υπάρχουν εδώ.

Υπάρχουν εξωτερικοί επενδυτές ιδιώτες, που έχουν ένα ποσοστό με δικαίωμα ψήφου;

Όχι δεν υπάρχουν.

Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα, προκλήσεις που έχει αντιμετωπίσει ο συνεταιρισμός την τελευταία 10ετία;

Οι πρώτες ύλες, υλικά και ρεύμα έχουν ακριβύνει. Το σύκο δεν είναι επίσης αγαθό πρώτης ανάγκης.

Δεν έχει ζήτηση το προϊόν σας;

Έχει ζήτηση απλά υπάρχει πολύ ανταγωνισμός με τους εμπόρους.

Οι ποσότητες πουλιούνται κάθε χρόνο; υπάρχουν περιπτώσεις που μειώνετε την τιμή για να πουληθούν;

Άμα μείνουν τα σύκα μέσα μέχρι μία περίοδο που δεν θέλουμε να, αλλά συνήθως πουλιούνται.

Υπάρχουν χρονιές που θέλετε μεγαλύτερη παραγωγή(περισσότερες ποσότητες) για να καλύψετε τη ζήτηση;

Ναι, αλλά δεν βρίσκουμε σύκα. Έχει μειωθεί και η παραγωγή με τις καιρικές συνθήκες τα τελευταία χρόνια. Πέρσι είχαμε φωτιές, το 2018 και φέτος έχουμε βροχοπτώσεις που προκάλεσαν ζημιές στην παραγωγή.

Τι γίνεται σε αυτές τις περιπτώσεις;

Επειδή είναι ΠΟΠ εδώ τα σύκα, δεν αγοράζουμε σύκα από άλλες περιοχές.

Έχετε κάποια άλλη σκέψη για να λύσετε αυτό το πρόβλημα; να αυξήσετε τις καλλιέργειες;

Έχουν αυξηθεί πάρα πολύ νομίζω, δεν έχουμε περιθώριο να τις αυξήσουμε κι άλλο, έχουμε βάλει πολλά νέα δέντρα.

Νέοι ασχολούνται με την καλλιέργεια του σύκου;

Εδώ στην περιοχή ναι.

Τα χρόνια της κρίσης πως ήταν; Αντιμετώπισε προβλήματα ο Συνεταιρισμός;

Υπήρξε μία πτώση στην αγορά αλλά εμείς πουλούσαμε όλη την ποσότητα, γιατί κάνουμε και εξαγωγές.

Κάνετε κάτι για να επεκτείνετε την επιχειρηματικότητα σας σε άλλα προϊόντα ή να κάνετε το σύκο πιο ελκυστικό; Κάποια καινοτομία;

Είχαμε δοκιμάσει να κάνουμε πάστα σύκο, πηγαίνουμε πολύ σε εκθέσεις, έχουμε επίσης σκεφτεί να κάνουμε το σακουλάκι με το άζωτο. Το έχουν άλλα 2 εργοστάσια εδώ στη Ελλάδα. Επίσης θέλουμε να αγοράσουμε ένα μηχάνημα για τον έλεγχο της ποιότητας των σύκων. Όμως τώρα έχει σταματήσει η προσπάθεια.

Υπάρχουν χρήματα για αυτές τις επενδύσεις;

Όχι δεν υπάρχουν χρήματα. Γι αυτό είπαμε να κρατείται ένα ποσοστό κάθε χρόνο από τους παραγωγούς, αλλά δεν υπήρξε συμφωνία.

Γνωρίζεις για άλλους τρόπους χρηματοδότησης; Θα ήθελες να υπάρξει χρηματοδότηση από αλλού;

Ήταν το κράτος να δώσει κάποια χρήματα ως επιχορήγηση 200.000, αλλά ακόμα τίποτα.

Μέχρι τώρα πως χρηματοδοτούνται οι ανάγκες;

Τα τελευταία χρόνια δεν υπήρξε κάποια ανάγκη.

Για να γίνουν οι επενδύσεις που ανέφερες παραπάνω από πού θα ήθελες να βρεθούν χρήματα;

Να μας επιδοτήσει το κράτος ή να μας χρηματοδοτήσει άτοκα.

Γνωρίζεις άλλες πηγές χρηματοδότησης;

Δεν γνωρίζω και δεν νομίζω να υπάρχουν.

Γνωρίζεις αν υπάρχουν ευρωπαϊκά επενδυτικά προγράμματα που χρηματοδοτούν τις μικρές επιχειρήσεις, με ευνοϊκούς όρους;

Όχι, δεν το γνωρίζω. Δεν έγινε καμία συζήτηση(ή δεν έχω ακούσει) στον συνεταιρισμό για να μπούμε σε τέτοια προγράμματα.

Αν υπήρχε κάποιο πρόγραμμα που θα σας χρηματοδοτούσε με πολύ ευνοϊκούς όρους από την Ευρώπη ή το κράτος, θα συμφωνούσες ή θα φοβόσουν; μιλάμε για δάνειο.

Ξέρω για ένα δάνειο που έχει πάρει ένας πρόεδρος(για τον Α.Σ.) πολύ παλιά και ακόμα το χρωστάμε. Δεν νομίζω να ξαναπάρουμε δάνειο.

Αν σας έλεγε η διοίκηση ότι θέλουμε να κάνουμε μία επένδυση και θέλουμε να βάλετε κάθε μέλος ένα σημαντικό ποσό πχ 5000 ευρώ, θα συμφωνούσες; Τι αίσθηση έχεις για τα υπόλοιπα μέλη;

Αν ήταν σε ένα χρόνο όχι, αν σε 5ετία ναι. Κάποιοι μικροί παραγωγοί πιστεύω ότι σίγουρα θα διαφωνούσαν.

Ο Συνεταιριστικός νόμος 4673/2020 προβλέπει συμμετοχή ιδιωτών σε ποσοστό έως 35% με δικαίωμα ψήφου. Θα ήθελες χρηματοδότηση από ιδιώτες επενδυτές;

Το είχαμε κάνει θέμα στο συμβούλιο και είχαμε πει ότι άμα θέλει κάποιος να είναι εξωτερικός επενδυτής, πρέπει να δώσει μερίδα γύρω στις 21.000, τριπλάσια από τα απλά μέλη, για να περιοριστεί το ποσοστό με δικαίωμα ψήφου, ώστε να μην υπάρχει ο κίνδυνος να φύγει ο έλεγχος του Α.Σ. από εμάς τους παραγωγούς.

Υπάρχουν ανάγκες για εκπαίδευση, επιμόρφωση και κατάρτιση, στα μέλη και τους εργαζόμενους στο συνεταιρισμό;

Πιστεύω ότι όλοι μας χρειαζόμαστε περισσότερη γνώση και κατάρτιση, ανάλογα με το αντικείμενο εργασίας μας και τα καθήκοντα που έχουμε αναλάβει.

Πως μπορούν να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες;

Με σεμινάρια από ειδικούς και από έμπειρα μέλη που γνωρίζουν κάποια πράγματα περισσότερο.

Ο συνεταιρισμός συνεργάστηκε με κάποιο πανεπιστήμιο, επιμελητήριο ή άλλο φορέα ή οργανισμό για να σας εκπαιδεύσει και να σας επιμορφώσει στο αντικείμενό σας;

Μόνο κάτι ημερίδες και κάτι σεμινάρια από κάποιους γεωπόνους θυμάμαι ότι έχουν γίνει.

Ποια είναι η άποψή σου για το κράτος; Πόσο βοηθάει τους Α.Σ. με τις πολιτικές του;

Το κράτος δεν μας βοηθάει καθόλου.

Τι περισσότερο περιμένεις από το κράτος;

Δεν μας έχει δώσει τη χρηματοδότηση των 200.000 που έχει πει. Ήταν να ψηφίσει έναν νόμο για να φορολογείται το 50% του εισοδήματος των συνεταιρισμών και δεν το έχει ψηφίσει ακόμα.

Γνωρίζεις αν είναι ευνοϊκή η φορολογία του εισοδήματος των συνεταιρισμών έναντι των άλλων επιχειρήσεων;

Όχι δεν το ξέρω.

Εσείς τα μέλη έχετε κάποιες φοροελαφρύνσεις;

Καθόλου, τίποτα. Μόνο όσοι είναι μέλη ομάδας παραγωγών παίρνουν ένα 10% συν σε επιδοτήσεις.

Τι άλλο περιμένεις από το κράτος; Έχεις να προτείνεις κάτι;

Να μας βοηθήσει στην προώθηση των προϊόντων στις εκθέσεις που συμμετέχουμε και περισσότερες επιδοτήσεις.

Έχεις ενημερωθεί για το νομοθετικό πλαίσιο(τους νόμους) σχετικά με τους Α.Σ.;

Ξέρω ότι υπάρχουν δεν ξέρω ποιοι είναι, με το νέο νόμο δεν έχω ασχοληθεί;

Γνωρίζεις αν ο συνεταιρισμός έχει συνεργαστεί με άλλους συνεταιρισμούς της περιοχής;

Ο δικός μας όχι.

Με άλλες κοινωνικές επιχειρήσεις;

Όχι δεν έχουμε συνεργαστεί.

Θα ήθελες να υπάρξει συνεργασία με άλλους συνεταιρισμούς, με έναν καταναλωτικό συνεταιρισμό πχ;

Θα ήθελα αλλά το δικό μας προϊόν είναι ΠΟΠ.

Έχει συμμετάσχει ο συνεταιρισμός σας σε δικτύώσεις και συνέργειες με οργανισμούς, κοινωνικές επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια κ.α.;

Δεν γνωρίζω κάτι για δικτύώσεις και συνέργειες. Δεν γνωρίζω τι είναι η δικτύωση με οργανισμούς ή επιχειρήσεις.

Ποια είναι η προσφορά του συνεταιρισμού στους κατοίκους της περιοχής;

Εδώ στην περιοχή οι πιο πολλοί είναι συκοπαραγωγοί. Νομίζω ότι βοηθάει πολύ την οικονομία της περιοχής.

5. Εργαζόμενη στον Α.Σ. Ταξιάρχη

Ποια τα καθήκοντα σας ως εργαζόμενη;

Εργάζομαι στο λογιστήριο κυρίως και καταχωρώ όλα τα σχετικά για το λογιστήριο, εννιά χρόνια κάνω αυτή τη δουλειά, δεν είμαι μέλος.

Πώς επιλέχθηκες στη θέση που εργάζεσαι;

Αναζητούσαν άτομα για εποχιακή εργασία, έκανα αίτηση, δεν γνωρίζω αν είχαν άλλες αιτήσεις, πέρασα συνέντευξη και με προσέλαβαν. Έχω πτυχίο λογιστικής.

Υπάρχει εκπαίδευση για εσάς που εργάζεστε με συγκεκριμένα καθήκοντα;

Όχι δεν υπάρχει, εγώ προσωπικά μέσω υπολογιστή κάνω κάποια σεμινάρια, τα περισσότερα είναι δωρεάν. Ο συνεταιρισμός δεν φροντίζει να μας επιμορφώνει και να μας εκπαιδεύει σε μεγάλο βαθμό. Μόνο στην αρχή όταν κάποιος λαμβάνει μία νέα θέση δέχεται μία εκπαίδευση ας πούμε από τους παλαιότερους ή αυτόν που κατείχε πριν τη θέση. Για τους εργαζόμενους στο συσκευαστήριο είχε γίνει πριν 5 χρόνια ένα σεμινάριο μέσω ευρωπαϊκής ένωσης.

Πόσοι εργαζόμενοι είστε στον συνεταιρισμό;

Τρεις ως διοικητικό προσωπικό , ενώ το εποχιακό προσωπικό κυμαίνεται ανάλογα τη χρονιά , φέτος είναι περίπου 40 άτομα.

Οι εργαζόμενοι εκπροσωπείστε στο ΔΣ;

Όχι δεν εκπροσωπούμαστε, μπορούμε να ζητήσουμε να παραστούμε σε ΔΣ αν υπάρξει κάποιο θέμα, δεν έχει συζητηθεί από τους εργαζόμενους η ανάγκη για εκπροσώπηση στο ΔΣ, δεν γνωρίζω αν στο πλαίσιο λειτουργίας του ΔΣ υπάρχει ως όρος να συμμετέχουν μόνο μέλη.

Ο συνεταιρισμός τηρεί τις υποχρεώσεις του απέναντι στους εργαζομένους;

Βέβαια και στο θέμα πληρωμών και στο θέμα συμπεριφοράς.

Ως εργαζόμενη, νοιώθετε ότι δουλεύετε εμπορική επιχείρηση;

Νιώθω πως είμαι μέρος του συνεταιρισμού.

Ποιες οι σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίσατε την τελευταία δεκαετία;

Προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι ο ανταγωνισμός, υπάρχουν πολλά μικρά συσκευαστήρια και έμποροι που ασχολούνται με το σύκο, υπάρχει μαύρη εργασία και μαύρη αγορά , ενώ εδώ όλα γίνονται με διαφάνεια.

Στις περιπτώσεις μείωσης της παραγωγής λόγω καταστροφών, υπήρξε κάποια στήριξη από το κράτος;

Υπάρχουν αποζημιώσεις από το κράτος στους παραγωγούς, όχι στον συνεταιρισμό.

Γνωρίζετε αν μειωθεί μειωθεί/αυξηθεί η παραγωγή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων τα τελευταία χρόνια; Ποιοι οι σημαντικότεροι λόγοι που συνετέλεσαν αυτό;

Η πανδημία του κορονοϊού μας επηρέασε στις πωλήσεις. Η μεγάλη φωτιά το 2021 έβλαψε τα δένδρα, έπαθε ζημιά ο καρπός, επηρεάστηκε η παράγωγή. Το 2018 οι βροχοπτώσεις σάπισαν τα σύκα, μειώθηκε πάλι η παράγωγή.

Υπάρχουν χρηματοδοτικές ανάγκες; Πως πιστευτέ ότι μπορούν να καλυφθούν;

Υπάρχουν. Από την τράπεζα, αλλά είναι δύσκολο γιατί ήδη υπάρχουν προηγούμενα δάνεια. Η βοήθεια από το κράτος(επιχορηγήσεις , επιδοτήσεις) πιστεύω θα ήταν

χρήσιμη όταν υπάρχει μείωση παραγωγής, εκεί δίνουν προτεραιότητα και τα περισσότερα μέλη.

Η είσοδος ιδιωτών επενδυτών θα ωφελούσε να γίνουν επενδύσεις και να καλυφθούν οι ανάγκες ή θα δημιουργούσε προβλήματα;

Ίσως ωφελούσε αν προτάσσονται τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Εγώ δεν θα είχα θέμα να γίνει κάτι τέτοιο, αρκεί να παραμείνει η διοίκηση στο υπάρχον ΔΣ. Να μην χαθεί ο δημοκρατικός έλεγχος και η αυτονομία. Ο εξωτερικός επενδυτής πρέπει να έχει λόγο, αλλά τα μέλη του συνεταιρισμού να παίρνουν τις αποφάσεις.

Υπάρχει συζήτηση για επενδύσεις για καινοτομίες ή νέα προϊόντα;

Ναι, για να προωθήσουμε ένα μηχάνημα που έχουμε που φτιάχνει μία καινοτόμα συσκευασία, η οποία δεν έχει τόσο ζήτηση.

Γνωρίζετε για τα Ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης μικρών επιχειρήσεων; Θα βοηθούσε να ενταχθεί ο Α.Σ. σας σε κάποιο από αυτά για να καλύψει χρηματοδοτικές και άλλες ανάγκες;

Τα έχω ακούσει αλλά δεν γνωρίζω πως ακριβώς γίνεται η χρηματοδότηση. Πίστευα ότι αυτά τα προγράμματα βοηθούν μόνο σε εκθέσεις ή επιμόρφωση. Θα ήθελα ο συνεταιρισμός να ενταχθεί αν είναι για το καλό του. Ο συνεταιρισμός έχει λίγες αντοχές για δάνεια δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορούσε να πάρει χρηματοδότηση.

Ποια είναι η άποψη σας για τις δημόσιες πολιτικές των τελευταίων χρόνων, σχετικά με τη στήριξη των Α.Σ.;

Το κράτος δεν έχει κάνει όσα θα έπρεπε. Ξέρω ότι όταν είσαι μέλος συνεταιρισμού υπάρχει μειωμένη φορολογία. Δεν υπάρχει όμως κάτι ουσιαστικό ώστε να πει κάποιος ότι τον συμφέρει να είναι μέλος του συνεταιρισμού. Έτσι θα μας βοηθούσε περισσότερο αν ίσχυε αυτό.

Γνωρίζετε για τον τελευταίο συνεταιριστικό νόμο του 2020;

Δεν γνωρίζω πολλά πράγματα. Το νέο καταστατικό προσαρμόστηκε στο νέο νόμο. Ο νέος νόμος συζητήθηκε στη ΓΣ, οι περισσότεροι ήταν αρνητικοί. Η απόφαση της ΓΣ είναι πως αν βρεθεί κάποιος επενδυτής να γίνει έκτακτη γενική συνέλευση και να αποφασίζουν εκείνη τη στιγμή αν θα το δέχονται. Τα μέλη θέλουν τον επενδυτή για τα χρήματα, δεν θέλουν να έχει λόγο, γενικά είναι διστακτικοί στην ιδέα ενός εξωτερικού επενδυτή. Εγώ πιστεύω το να έχει λόγο ο επενδυτής στο 35% είναι σωστό.

Πιστεύεις ότι εφόσον τα μέλη δεν θέλουν επενδυτή και δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τράπεζα, θα έβαζαν το χέρι στην τσέπη αν χρειαστεί;

Όχι δεν θα το έκαναν, δεν έχουν καταλάβει τη σημασία του συνεταιρισμού, το θεωρούν έξοδο άσκοπο. Οι εποχές είναι δύσκολες επίσης.

Πείτε μας τις προτάσεις σας που πρέπει να συμπεριληφθούν στις δημόσιες πολιτικές, ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη των Α.Σ.;

Βοήθεια στα μέλη του συνεταιρισμού, ώστε να δελεάζει κάποιον να γίνει μέλος και να έχει κέρδος, αλλά και στον συνεταιρισμό. Με τη μορφή δανείου το κράτος θα μπορούσε να βοηθήσει στη χρηματοδότηση, με χαμηλό επιτόκιο και μεγάλο χρόνο αποπληρωμής.

Γνωρίζετε αν έχετε προβεί σε συνέργειες και δικτυώσεις με άλλους Συνεταιρισμούς ή κοινωνικές επιχειρήσεις ή με άλλους φορείς(Δημοτικούς, Περιφερειακούς, κρατικούς, Πανεπιστήμια, επιμελητήρια κλπ);

Δεν έχει γίνει κάτι σημαντικό . Συμμετέχουμε στην Αγροδιατροφική Σύμπραξη Στερεάς Ελλάδας η οποία μας έχει βοηθήσει πολύ στην προώθηση και στο εξωτερικό. Από δικτυώσεις ξέρω την ΕΑΣ(Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ευβοίας).

Μπορούν να βοηθήσουν αυτές οι συνέργειες και δικτυώσεις τον συνεταιρισμό σας;

Πιστεύω ότι οι συνέργειες και οι δικτυώσεις θα βοηθούσαν σε συμμετοχή σε εκθέσεις και στην προώθηση προϊόντων, για νέες ιδέες.

Είναι σημαντική η προσφορά του Α.Σ. στους παραγωγούς της περιοχής και στην τοπική κοινωνία. Γιατί;

Είναι γιατί αναβαθμίζει την περιοχή, το όνομα της περιοχής προβάλλεται σε σουπερμάρκετ, δίνει θέσεις εργασίας, βοηθάει τους παραγωγούς. Δεν βοηθά την αγορά τόσο εντός περιοχής γιατί τα περισσότερα προϊόντα φεύγουν εξωτερικό. Οι αγορές με τις οποίες συνεργαζόμαστε είναι χρόνιες συνεργασίες, λίγοι είναι οι νέοι πελάτες και μέσω εκθέσεων μπορούμε να βρούμε νέους.

*****